

100

slovenských
poštových
známok

Z tlačovej
konferencie:

Známka o
úspechoch
na OH

■ Výstava
v mestskom
múzeu

■ Známky
do 33 krajín

■ Ako sa
vyúčtujú
priplatkové
známky ?

■ Mnoho
čiernotlačí

■ Malá účasť
alebo nie je
záujem o
informácie?

(str. 9)

EMISNÝ PLÁN PAMÄTNÝCH MINCÍ NA ROK 1997

(str.9-10)

ZBERATEL'96

ALBUM PONÚKA

Z dnešnej ponuky firmy
ALBUM:

Známky - ČSR 1980-1982,
Západné Nemecko, Západ-
ný Berlín, Rakúsko, Maďar-
sko (strihané), publikácia
ZNÁMKY, námetové série a
i. (str. 27-32)

ZBERATEL'96

1-3)

7)

6)

**NOVÉ
POŠTOVÉ
ZNÁMKY**

4-5)

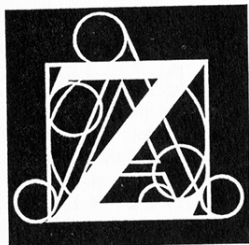
8-15)

22-25)

ZBERATEL'96

Ročník II. Č.10 Cena 20 Sk

Vydáva firma ALBUM v Bratislave. Vychádza mesačne. Reg.č. MK 1188/95 zo dňa 1.2.1995.

Redakcia: RNDr. Michal Zika (šéfredaktor), Anton Kulhánek, Viliam Kučera (členovia).

Adresa redakcie: Zberateľ'96, Lazaretská 11, 811 08 Bratislava, ☎ 07 / 367 411.

Celoročné predplatné, vrát. poštovného: Abonentí zo SR 200 Sk, abonentí z ČR 350 Sk (300 Kč), abonentí z ostatnej Európy 480 Sk (25 DEM, 180 ATS), abonentí zo zámožia 760 Sk (25 USD, 40 DEM).

Cena za jeden výtlačok 20 Sk. Pri odobraní viac ako 10 výtlačkov vydavateľ poskytuje 20%-nú zľavu.

Podmienky inzerovania: Cena za jeden riadok 10 Sk. Za inzeráty zvyčajne rámčekom účtujeme príplatok 20 Sk. Abonentí časopisu majú 2-krát za rok prvých päť riadkov zdarma.

Úhradu inzerátu, resp. potvrdenku o úhrade treba zaslať redakcii najneskôr so znením inzerátu. Inzeráty prosíme zasielať na adresu redakcie písané na stroji (počítač), alebo čitateľne paličkovým písmom. Inzeráty budú uverejňované v najbližšom čísle časopisu v došlom poradí. Komerčné inzeráty vrátane ich grafickej úpravy účtujeme na základe osobitného sadzovníka.

Redakčná uzávierka: 25.9.1996, do tlače zadané 7. 10. 1996

Z OBSAHU V TITULKOCH

MOTÍVY NA ČESKOSLOVENSKÝCH ŠTÁTOVKÁCH A BANKOVKÁCH TLAČENÝCH V USA, A ICH NEZNÁMI AUTORI (15) ■ EŠTE K PROBLEMATIKE SLOVENSKÝCH PAPIEROVÝCH PEŇAZÍ Z ROKOV 1939-1945 (16) ■ DOPLŇTE SI V MONOGRAFII (18) ■ NEVHODNÝ VÝBER NÁMETOV (18) ■ FAERSKÉ OSTROVY (19) ■ MEZDINÁRODNÁ VÝSTAVA HUNGARIA 1100-BUDAPEST 96 a i.

NOVÉ ZNÁMKY

SLOVENSKO Krásy našej vlasti

Tohtoročná 3-známková emisia *Krásy našej vlasti* je venovaná tatarským plesám [obr.1-3 na 2. strane obálky]. Prvej z nich (4 Sk) je zobrazené Popradské pleso, ktoré leží v nadmorskej výške 1 500 m a rozlohou 6,88 ha patrí medzi najväčšie plesa na slovenskej strane Vysokých Tatier.

Na druhej známke (8 Sk) je zobrazené Skalnaté pleso. Leží v nadmorskej výške 1 751 m a pôvodná rozloha plesa bola 1,23 ha s hĺbkou 4,2 m. Je to morénové pleso v kotlině pod Lomnickým štítom, ktoré azda najviac doplatilo na zásahy človeka - pri stavebných prácach (lanovka, observatórium, hotel) došlo k narušeniu morény, a tým aj úniku vody. V súčasnosti prebieha intenzívne bádanie na záchranu vlastného jazera.

Na tretej známke (12 Sk), domnuje pohľad na Štrbské pleso ktoré má rozlohu 19,76 ha a naj-

väčšiu hĺbku 20 m. Už v roku 1782 tu začali vyrastať prvé objekty určené na liečebné a turistické účely. V roku 1896 sa rozvíjajúca osada prostredníctvom zubačky spojila s Košicko-Bohumínskou železnicou. Osada sa postupne formovala pre rozličné liečebné, športové a rekreačné aktivity.

Emisiu vydalo MDPT SR 25.9.1996. Autorom výtvarných návrhov je Karol Felix, rytiny podľa líniových rozkresieb M.Činovského vyhotovil F.Horniak, M.Činovský a R.Cigánik. Ku každej známke bola vydaná FDC (s domíciami Starý Smokovec, Tatranská Lomnica a Štrbské Pleso).

Známky boli vytlačené rotačnou ocefotlačou v kombinácii s hĺbkotlačou v TL po 50 ks a FDC ocefotlačou z plochých dosiek v PTC Praha. Náklad je 1 milión kusov z každej známky. -vkn-

Umenie - Endre Nemes

MDPT SR vydalo dňa 5.októbra 1996 príležitostnú poštovú známku nominálnej hodnoty 14 Sk s transpozíciou obrazu Endre Nemesa: *Barokové kreslo* [vyobr.na titulnej strane Zbe-ateľ'a č.9]. Vychádza spoločne s vydaniaми tohto obrazu na českej a švédskej známke.

Endre Nemes (1909-1985) sa narodil v Maďarsku, detstvo prežil na Slovensku, štúdiá absolvoval v Prahe a neskôr sa usadil vo Švédsku. Na známke zobrazené dielo namaľoval v roku 1941.

Autorom grafickej úpravy emisie je Martin Činovský, autorom ry-

tin je V.Fajt. Známy vytlačila PTC Praha oceľotlačou z plochých dosiek na TL o 4 známkach. Na kupóne TL je výrez z kresby E.Nemesa. Na FDC je tiež reprodukovany výrez z kresby tohto maliara: *Spoločnosť.* -vkn-

ČESKO

Kladubské kone

Plemeno kladubského koňa, chovaného v Kladuboch nad Labem od roku 1579, je námietom dvoch nových poštových známok. Na jednej je kladubský vraniak, na druhej kladubský beluš. Obe majú nominálnu hodnotu 3 Kč a Česká pošta ich vydala 25.septembra tohto roku [obr. 4-5 na 2.strane obálky].

Výtvarné námety emisie vyhotovil Peter Orišek, rytiny M. Ondráček. Známy vytlačila PTC Praha rotačnou oceľotlačou (tmavomodrá) v kombinácii s hĺbottlačou (červená, okrová a šedá) v tlačových listoch po 50 ks známok v sútláči (striedavá sútláč oboch známok v stĺpcoch, začínajúca známka s vraniakom).

K emisii boli vydané dve obálky prvého dňa vydania - námety kresieb na obálkach a pečiatkach sú opäť kladubský vraniak a beluš. -vkn-

Prezident ČR Václav Havel

Pri príležitosti 60.narodenin prezidenta Českej republiky Václava Havla vydala Česká pošta hárček s dvomi známkami. Na známkach nominálnej hodnoty 6 Kč je portrét V.Havla. Na hárčeku okrem dvoch známok je prezidentská štandarda a faksimile podpisu prezidenta [obr.6 na 2.strane obálky].

Autor výtvarných návrhov J. Solpera, rytin V.Fajt, tlač PTC Praha, dátum vydania 5.10.1996.

-vkn-

Umenie (I.) - E.Nemes

Česká pošta, spolu so Švédskou a Slovenskou, tohto roku zaradila do svojej emisie Umelecké diela na známkach transpozíciu obrazu Endre Nemesa *Baroková stolička* (1941) [obr.7 na druhej strane obálky]. Na spojke TL je detail z obrazu *Dozorca* (1972) a faksimile podpisu maliara. Na FDC je kresba ceruzkou *V atelieri* (1983).

Grafickú úpravu a rytiny emisie vyhotovil Václav Fajt. TL so štyrmi známkami a potlačenou spojku ako aj FDC vytlačila PTC Praha. Znáмка bola vydaná 5.10.1996.

-vkn-

MAĎARSKO

Ľudové motívy - výplatné

Maďarská pošta vydala 12.7.1996 ďalších 6 hodnôt výplatnej emisie s ľudovými motívmi. Známy majú nominálne hodnoty 13, 16, 17, 24, 75 a 80 forintov. Ďalšiu časť emisie - známky s nominálnymi hodnotami 300 a 500 forintov bola vydaná 20.9.1996. [obr.8-15 na 2.strane obálky].

K prvej časti emisie boli vydané dve, k druhej jedna obálka prvého dňa vydania. -vkn-

1000.výročie kláštora na Pannonhalme (III.)

Tretiu dvojicu známok k výročiu kláštora sv. Martina vydala Maďarská pošta 12.8.1996.

Na známke 17 Ft je zobrazená jedáleň hlavného opátstva, ktorú dal hlavný opát Benedik Sajghó postaviť v tridsiatich rokoch 18. storočia karmelitánskemu architektovi M. Witwerovi. Jedáleň sa vyznačuje bohatou barokovou ornamentálnou výzdobou. Je vyzdobená olejomalbami s námietom jedál.

Druhá, 24-forintová známka zobrazuje knižnicu hlavného opátstva. Bola postavená v 19. storočí a vnútorný priestor knižnice je členený 36 pomramorovanými drevenými stĺpmi. V križovej lodi sa nachádzajú sochy a nástenné maľby

Jozefa Kliebera, ktoré čerpajú námety zo života sv. Štefana a kráľa Františka. V knižnici sa nachádza vyše 300 tisíc zväzkov a je najväčšou knižnicou tohto druhu na svete [obr.16-17 na 3.strane obálky].

Známy vyšli v náklade po 600 tisíc kusov. -vkn-

69. Deň známky

K tohtoročnému Dňu známky vydala Maďarská pošta číslovaný hárček s nominálnou hodnotou 150 Ft s príplatkom 50 Ft a dve známky - 17 a 24 Ft. Emisia vyšla v čase Medzinárodnej výstavy poštových známok HUNGARIA 1100-BUDAPEST '96 a tematicky sa viaže k 1100.výročiu osídlenia vlasti.

Na hárčeku je reprodukcia známky z roku 1943 s portrétom vodcu Árpáda. Pozadie tvorí reprodukcia prvej strany diela Anonymus: *Gesta Hungarorum* (Skutky Maďarov). Spodnú časť hárčeka dopĺňujú detail z nástennej maľby B. Székelya (1835-1910), ktorá zdobi zasadačiu sieň mestskej radnice v Kecskeméte.

Na známkach sú detaily obrazov z Viedenskej kroniky, ktorá vznikla v druhej polovici 14. storočia. Znáмка 17 Ft zobrazuje účtyvzdanie kniežatstvu Árpáda, 24 Ft známka prichod jazdectva do kniežatstva [obr.18-20 na 3.strane obálky].

Emisia bola vydaná 12.8.1996 v náklade 65 tisíc kusov z každej známky a 150 tisíc hárčekov. K emisii boli vydané 2 FDC. -vkn-

Svetové stretnutie

Maďarská filatelistická vedecká spoločnosť (MAFIT) v rámci výstavy Hungaria 1100 - Budapest '96 a pri príležitosti 125.výročia vydania prvých maďarských známok dala podnet na svetové stretnutie zberateľov maďarských známok a poštovej histórie. Pri tejto príležitosti vydala Maďarská pošta príležitostnú známku (24 Ft) v tlačovom liste, ktorý pozostáva zo 6 známok a 3 potlačených kupónov.

Na známke je reprodukcia prvej maďarskej 10 krajciarovej známky s portrétom panovníka Františka

Jozefa [obr.21 na 3.strane obálky]. V hornej časti známok sú leto-počty 1871 a 1996 a nápis *Medo-tlačové vydanie*. Na kupónoch je ten istý obraz a nápis *Kameňo-tlačové vydanie*, dole namiesto nominálnej hodnoty a názvu štátu je nápis *MAFITT SZALON '96*.

Na hornom okraji TL je zobrazený sídelný *Dom maďarskej kultúry*, kde sa stretnutie uskutočnilo. TL hore a na bokoch je doplnený názvom podujatia v maďarskej, nemeckej a anglickej reči.

Autorom emisie, ktorá bola vydaná 12.8.1996 v náklade 135 tisíc kusov TL, je K.Vágoczy. Na FDC s jednou známkou a jedným kupónom je vyobrazená kameňo-tlačová platňa novinovej známky z roku 1871. -vkn-

NATUREXPO '96

Dňa 12.8.1996 Maďarská pošta vydala emisiu - štyri známky v nominálnych hodnotách 13 Ft súťažou v malom tlačovom liste [obr. 22-25 na 2.strane obálky] k Medzinárodnej výstave NATUREXPO '96 v Budapešti (15.8.- 8.9.1996). Na známkach sú zobrazené *Ropalopus ungaricus* (žiaľ, slovenský názov tohto chrobáka sme ne našli), *Lynx lynx* (rys ostrovit), *Egretta alba* (volavka biela, latinský názov na známke je zastaralý, nový znie *Casmerodius albus*) a *Iris sibirica* (kosatec sibírsky).

Autor výtvarných návrhov emisie: K. Székely, náklad: 200 000 TL, počet FDC: 1. -vkn-

150 rokov paroplavy

6. apríla 1846 bola v Pešti ustanovená Balatónska paroplavebná spoločnosť (Balaton gózhajózási

társaság, maď.). Parný stroj doviezli z Anglicka, drevená konštrukcia bola vyrobená v lodenici v Starom Budíne a loď pomenovali po balatónskom básnikovi „KISFALUDY“. O zavedenie lodnej dopravy na Balatón sa významne zaslúžoval István Széchenyi, na počesť ktorého bola loď spustená na vodu 21.9.1846, v deň jeho narodenia.

Loď mala kapacitu 300 cestujúcich a od mája 1847 spájala najvýznamnejšie centra Balatónu pravidelnými linkami. Do roku 1888 loď KISFALUDY bola na jazere jediná - až v tom roku bola zariadená akciová spoločnosť, ktorá dala do prevádzky parníky BA-ROSSA a KELÉN, neskôr potom parníky HELKA a JÓKAI.

Parník KISSFALUDY je vyobrazený na 17 Ft známke, ktorú vydala Maďarská pošta pri príležitosti 150.výročia paroplavy na Balatón 20.9.1996. Autorom známky je P.Varga a vydaná bola v náklade 750 tisíc kusov -vkn-

POLSKO

Poľskí králi a kniežatá

Poľská pošta vydáva emisiu poštových známok z cyklu „Poľskí králi a kniežatá“ v obrazoch Jana Matejku, ktoré sa nachádzajú v Národnom múzeu vo Vroclave.

Štvorznamková emisia z 29.8.1996 obsahuje hodnoty 40gr (Jadwiga), 55 gr (Wladyslaw II. Jagiello), 70 gr (Wladyslaw III. Warneńczyk) a 1 ZI (Kazimierz Jagiellonczyk) [obr. 26-29 na 3.strane obálky].

S emisiou vyšli dve obálky prvého dňa vydania s kresbami erbov z doby vlády Jagelovcov. Autor výtvarných návrhov S.Malecki. Tlač: oceľotlač s komb. hĺbkotlačou v 35-kusových TL. Náklad 1 mil. kusov z každej hodnoty. -vkn-

Poľské Tatry

Najkrajšie partie Poľských Tatier sú námetom šesťznámkovej emisie známok, ktorú Poľská pošta vydala 5.9.1996. Emisia má dve známky s nominálnou hodnotou 40 gr (Giewont, Krzesanica), dve hodnoty 55 gr (Swinice, Koscielce) a dve hodnoty 70 gr (Rysy, Mięguszwieckie Szczyty) [obr. 30-35 na 3.strane obálky]. S emisiou boli vydané tri obálky prvého dňa vydania.

Autorom výtvarných návrhov emisie je J. Brodowski. Známky boli vytlačené ofsetom na TL po 20 ks v celkovom náklade 1 mil. kusov z každej hodnoty. -vkn-

Oprava: V čísle 7-8/96, na str. 3 v informácii o poľských poštových známkach sa nám vlúdili dve chyby - krstné meno maliara Noakowského Stanislaw má byť správne s dvojitým **w** a k tejto emisii boli vydané 4 FDC (namiesto uvedenej dvoch). Prosíme v tomto zmysle o opravu údajov. Za upozornenie ďakujeme Ing.M.Černému z Mariánských Lázní.

Redakcia

RUSKO

História elektríciek v Rusku

Päť známok a jeden háčček bolo vydaných 16.mája 1996 k 100. výročiu začatia prevádzky elektríciek v Rusku, v prívotškom meste Nižnyj Novgorod (predtým Gorkij). Na známkach sú zobrazené elektrické vozne z rôznych období na pozadí Moskvy, Sankt Peterburgu, Nižného Novgorodu a iných miest. Známky majú nominálnu hodnotu 500 RUR (vozeň z Putilovského závodu, 1896), 750 RUR (vozeň

vyrobený a.s. Sormovo, 1912) 750 RUR (dvojosový vozeň série X, 1928), 1000 RUR (vozeň série KM, 1931), 1000 RUR (štvorosový vozeň LM-57, 1957) a hárček 2500 RUR (vagón modelu 71-608 K, 1993) [obr.36-41 na 4.strane obálky].

Známky vyšli v prepážkovom liste po 50 známok v náklade 500 tisíc z každej známky, hárček v náklade 350 tisíc kusov. K sérii bol vydaný aj malý tlačový list so šiestimi známkami 2500 RUR z hárčeka. Známky sú viacfarebné. Pečiatka prvého dňa vydania v Nižnom Novgorode.

Europa - významné ženy

Ruská poštová správa vybrala pre tohtoročnú emisiu Europa dve významné ženy Ruska - E.R.Daškovú a S.V.Kovalevskuju [obr. 42-43 na 4.strane obálky].

Obe známky majú hodnotu 1500 RUR, vyšli v prepážkovom liste s 36 známkami v náklade 500 tisíc kusov z každej známky. Pečiatka prvého dňa vydania sa používala v Moskve.

50 rokov UNICEF

Známka v nominálnej hodnote 1000 RUR, vydaná 1.júna 1996 pripomenula výročie Detského fondu OSN. Na známke je symbolická kresba s názvom „Šťastný život detí“ [obr.44 na 4.strane obálky].

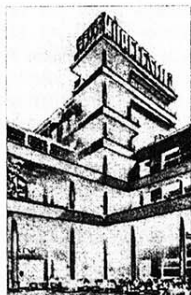
Vyšla v náklade 400 tisíc kusov v PL po 50 známok. Známku vydali aj v malom tlačovom liste po 8 známok (4 x 2). Pečiatkovanie v prvý deň vydania bolo na moskovskej pošte. *V.Priputen, Moskva*

CELINY CELISTVOSTI

IV.MEDZINÁRODNÁ KONFERENCIA DO.CO,MO,MO

Pri príležitosti IV.medzinárodnej konferencie do.co.mo.mo, v dňoch 18.- 20.9.1996 v Bratislave a na Sliachi vydala Slovenská pošta, š.p. celinový obálku so štátnym zna-

kom SR s prítlačou v ľavej časti. Dátum vydania 18.9.1996.

IV. MEDZINÁRODNÁ KONFERENCIA
do.co.mo.mo
18. - 20. 9. 1996
BRATISLAVA SLIACH

MÓRIC BEŇOVSKÝ

Pri príležitosti 250. výročia narodenia Mórica Beňovského (1746 -1786) vydala Slovenská pošta, š. p. celinový obálku so známkom štátny znak SR s prítlačou v ľavej časti. Dátum vydania 20.9.1996.

MÓRIC BEŇOVSKÝ
1746 - 1786

NEÚRADNÉ VYDANIA

VILIAM PAULÍNÝ-TÓTH

Pre účastníkov spomienkových osláv 170. výročia narodenia Viliama Paulíný-Tótha v Zemianskom Podhradí boli vyhotovené prítlačie na poštových lístkoch Devín.

Na opečiatkovanie lístkov sa používala denná pečiatka v Bošáci 5.6.1996. *-ky-*

170. VÝROČIE NARODENIA
VILIAM PAULÍNÝ-TÓTH
1826 - 1996

IMRICH THÖKÖLY

KF 54-12 v Kežmarku vyhotovil prítlač na poštovom lístku Devín a celinovej obálke so štátnym znakom SR pri príležitosti 90.výročia uloženia pozostatkov Imricha Thökölyho v Kežmarku. Autorom návrhu prítlače je Emília Drdáková, ktorá si pre obrazový časť zvolila vstupný portál mauzólea I.Thökölyho. Autorom návrhu na príležitostnú pečiatku, používanú na pošte Kežmarok 1 dňa 23.8.1996, je Ján Nyéki.

IMRICH THÖKÖLY 1906 KEŽMAROK

Mauzóleum Thökölyho

Imrich Thököly sa narodil roku 1657 v Kežmarku z manželstva oravského župana, pána Kežmarského hradu Štefana II. Thökölyho a Márie Gyulaffy, ktorá v roku 1659 zomrela ako 22-ročná. Štefan II. sa v rokoch 1664 až 1669 zapojil do proticisárskych sprisahania, ktoré však bolo prezradené a Oravský hrad, na ktorom sa práve Štefan II. zdržiaval, bol obsadený cisárskym vojskom. Ešte pred obsadením hradu odchádza Imrich do Sedmohradska. Tam organizuje nové proticisárske povstanie a roku 1678 vtiahne na čelo povstalcov do Horného Uhorska. Do rodného mesta prichádza 4.8.

1678. Tak ako viacerí proticisársky povstanci aj Imrich Thököly sa spája s Turkami, začo je tureckým súltanom roku 1682 odmenený vazalskou korunou a titulom kráľa.

V tom roku sa žení s vdovou po Rákóczim Ilonou Zrinyiovou, ktorá má z prvého manželstva dcéru Julianu a syna Františka, v dejinách známeho ako vojvodu Kurucov. Po Viedenskej bitke roku 1683, v ktorej boli turecké a proticisárske vojská porazené, opúšťa v marci 1684 Kežmarok a usadzuje sa v Turecku. Tam v Izmire roku 1705 Imrich Thököly zomiera.

Jeho telesné pozostatky boli v roku 1906 prevezené do Kežmarku. Najprv boli umiestnené v priestoroch nového evanjelického kostola a v roku 1909 uložené do pristavaného mauzólea.

Ing. Z. Baliga

TRNAVA SÍDLOM KRAJA

Pri príležitosti konštituovania Trnavy krajským mestom vydal KF 52-53 TIRNAVIA prítláč na poštový lístok Devín s textom z nadpisu, doplnený dátumom 25.8.-1996. V obrazovej časti prítláče je veľký znak mesta Trnavy, ktorý navrhol kovorytec Ignác Felsenfeld v roku 1902. Podľa tohto návrhu sa zhotovilo kovové pečatidlo, ktoré mesto používalo od roku 1905.

TRNAVA SÍDLOM KRAJA
25. 8. 1996

Zaujímavosťou bolo, že okrem pečate na štíte sa prvý raz objavila nad štítom kráľovská koruna na počesť toho, že Trnava bola prvým mestom na Slovensku povýšeným kráľom Belom IV. v roku 1238. V originále je štít modrý, ostatné časti sú zlaté. Sú to mestské farby a preto sa aj na oslavách nimi pečiatkovalo.

Príležitostnú poštovú pečiatku (vyobrazujú v Zberateľovi č.9, str. 4) navrhol Juraj Šnirc. Zobrazuje časť Trojičného námestia so súošim Najsvätejšej Trojice a dominantou Trnavy - mestskou vežou. Do obdĺžnikového tvaru pečiatky umiestnil text TRNAVA KRAJSKÝM / MESTOM 25.8.1996 / TRNAVA 1.

J. Mička

VYSVIACKA EV. KOSTOLA

Kežmarský klub filatelistov vyhotovil prílače na celinovú obálku so štátnym znakom SR a poštových lístok Devín pri príležitosti vysviacky dreveného evanjelického artikulárneho kostola. Na obálke je celkový pohľad na kostol, na listku krsiteľnica z roku 1690. Autorom prítláče a príležitostnej pečiatky, použivanej na pošte Kežmarok 1 dňa 25.8.1996, je Ľubor Kšižek.

Vysviacka dreveného
ev. artikulárneho kostola

Kostol kežmarských protestantov bol postavený presne podľa požiadaviek zákonov (artikul) Šopronského snemu z roku 1681 - to znamená bez murovaných základov a celý z dreva. Musel byť postavený mimo hradieb mesta.

Vysviacka dreveného

ev. artikulárneho kostola

Krsiteľnica z roku 1690

Prvý evanjelický kostol si kežmarčania postavili roku 1687. Z neho sa dodnes zachovala len krsiteľnica. Priestorovo nevyhovo-

val a tak roku 1717 sa začala stavba väčšieho kostola. Autorom stavby bol popradský staviteľ Juraj Müttermann. Celá stavba je drevená, zvonku omietnutá hlinou. Pôdorys kostola má tvar gréckeho kríža. Drevená klenba spočíva na obvodových múroch a na štyroch točených stĺpoch. V kostole je miesto pre vyše 1 400 ľudí. Interier tvorí barokový oltár a kazateľnica od kežmarského majstra drevorezbára Jána Lercha, ako aj barokový organ na chóre z roku 1717 od majstra Csaikofského. V roku 1985 bol kostol vyhlásený za národnú kultúrnu pamiatku.

Ing. Z. Baliga

TRENČÍN KRAJSKÝM MESTOM

Na podnet KF 52-19 bola vyhotovená prílače na poštových lístokoch Devín, dokumentujúca odovzdanie certifikátu krajského mesta Trenčín Vladimírom Mečiarom.

TRENČÍN
KRAJSKÝM MESTOM

VLADIMÍR MEČIAR
ODOVDAL CERTIFIKÁT
KRAJSKÉHO MESTA
31. 8. 1998

Na opečiatkovanie lístkov sa používala príležitostná pečiatka na pošte Trenčín 1 dňa 31.8.1996 s textom SÍDLO KRAJA. -ký-

F. RÁKÓCZI II. - dodatok

RÁKÓCZIHO PEČÁT

Franziska Rákóczi

1676 - 1735 - 1906 - 1996

PAMÄTNÁ TLÁČ
EMLEK NYOMTÁTVÁNY

V minulom čísle Zberateľa (č.9, str.4) sme uverejnili informáciu o vydaní troch prítláčí pri príležitosti 90.výročia prevezenia telesných pozostatkov Františka Rákočziho II. z Turecka do Košíc.

Túto informáciu dopĺňujeme o štvrtú prítláč, na ktorej je Rákočziho pečat' a falsimie jeho podpisu. -vg-

DNI EURÓPSKEHO KULTÚRNEHO DEDIČSTVA

Pri príležitosti Dní európskeho kultúrneho dedičstva a 150 rokov pamiatkovej starostlivosti na Slovensku Spolk kočických filatelistov a Neusohlium Košice vydali prítláč na poštovom lístku Devín.

DNI EURÓPSKEHO KULTÚRNEHO DEDIČSTVA
SLOVENSKEJ
EUROPEAN HERITAGES DAYS '96 SLOVAKIA
1.-28. SEPTEMBER 1996
150 ROKOV PAMIATKOVEJ STAROSTLIVOSTI NA SLOVENSKU

KOŠICE

NEREALIZOVANÝ NÁVRH IMRICH A STEINDLA
Z R. 1896 NA DOKONČENIE VEŽI DÓMU SV. ALŽBETY

Na prítláč je reprodukovany nerealizovaný návrh Imricha Steindla z roku 1896 na dokončenie veži Dómu sv. Alžbety v Košiciach. Dátum vydania 6.9.1996 s použitím dennej pečiatky pošty Košice 1. -vg-

RUŽOMBEROK ZNOVA SÍDLOM OKRESU

Pri príležitosti uvedenia Ružomberka za okresné sídlo vyhotovil KF 53-02 Ružomberok prítláč na poštový lístok Devín v čiernej farbe. Pohľad na historické jadro mesta je doplnené textom *Ružomberok znova sídlom okresu* a dátumom 6.9.1996.

Na opečiatkovanie lístkov sa používala denná pečiatka na pošte Ružomberok 1. Rovnaká prítláč sa vyhotovila aj na poštové lístky *Kriváň* - na nich je prítláč zmen-

šená a má na rozdiel od predchádzajúcej prítláč aj inkaz miestnený text. -vkn-

Ružomberok

znova sídlom okresu

6. september 1996

XX.PÁDIVÉHO TREŇČÍN

Z iniciatívy KF 52-19 organizátori jubilejného XX. medzinárodného festivalu veľkých dychových orchestrov *Pádívého Trečín*, ktorý sa konal v dňoch 6.- 8.9.1996, vyhotovili prítláč na poštovom lístku *Devín*.

KAROL PÁDIVÝ (1908 - 1965)

Jubilejný XX. Pádívého Trečín
6. - 8.9.1996

Pre prítláč bol zvolený portrét Karola Pádívého (1908-1965). Na opečiatkovanie lístkov sa používala príležitostná pečiatka k tomuto podujatiu na pošte Trečín 1 dňa 6.9.1996. -ký-

IV. MEDZINÁRODNÝ LETECKÝ DEŇ KOŠICE

Pri príležitosti IV.medzinárodného leteckého dňa SIAD '96 v Košiciach (7.- 8.9.1996) boli vyhotovené prítláče na celinové obálky so štátnym znakom SR a poštové lístky Devín.

Obrazová časť prítláče je zhodná s obrazovou časťou príležitostnej pečiatky k tomuto podujatiu (7.9.1996 Košice 1). -vg-

IV. MEDZINÁRODNÝ LETECKÝ DEŇ
IV. SLOVAK
INTERNATIONAL AIR DISPLAY
7. - 8. SEPTEMBER 1996 KOŠICE

SIAD
Košice '96

75 ROKOV SKAUTINGU V RUŽOMBERKU

KF 53-02 pri príležitosti 75.výročia založenia skautingu v Ružomberku vyhotovil prítláč na poštových lístkoch Devín v modrej farbe. Tvori ju štylizovaná číslica 75, skautský znak, erb mesta, leto-počty 1921 - 1996 a text.

Pri tejto príležitosti sa dňa 14.9.1996 používala príležitostná pečiatka na pošte Ružomberok 1, ktorá propagovala stretnutie skautských zberateľov i 75 rokov skautingu (odtlačok vyobrazený v tomto čísle v rubrike *Pečiatky*). -vkn-

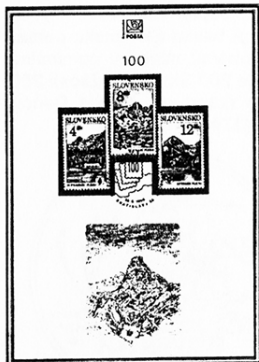

NÁLEPNÉ LISTY

STO ZNÁMOK SR

Pri príležitosti vydania stej poštovej známky Slovenskej republiky vydala Slovenská pošta š.p. Pofis nálepný list s nalepenými známkami série *Krásky našej vlasti - Tatranské plesá* (teda aj jubilejnej stej známky uprostred). Na nálepnom liste je vytlačené logo Slovenskej pošty, číslica 100 a obra-

zový motív z FDC jubilejnej známky. Známký sú opečiatkované príležitostnou pečiatkou 25.9.1995.

Autorom grafickej úpravy nálepného listu a príležitostnej pečiatky je akad. maliar Martin Činovský. -vkn-

PEČIATKY

Prehľad príležitostných poštových pečiatok z posledného obdobia, ktorých odlatky v Zberateľovi ešte neboli reprodukované:

Nové pečiatky:

- 29.9.1996 Levice 1: 100 ROKOV ZAHÁJENIA ŽELEZNIČNEJ TRATE LEVICE - HRONSKÁ DÚBRAVA / ŽSR
- 6.10.1996 Košice 1: 66. MEDZINÁRODNÝ MARATÓN MIERU (návrh: V. Gaál)
- 12.10.1996 Detva sídlisko: RÁKOCIHO POVSTANIE VO FILATELII A NUMIZMATIKE / V. ZRAZ FILATELISTOV
- 15.10.1996 Trnava 1: UVEDENIE ZNÁMKY KONSKÁ ŽELEZNICA / TIRNAU / PRESSBURG
- 18.10.1996 Topoľčianky: NÁRODNÝ ŽREBČÍN TOPOĽČIANKY
- 19.10.1996 Košice 1: ŽELEZNIČNOMODELÁRSKA SÚŤAŽ

/ KOŠICKÁ KOLAJ / 20.ROČNÍK

- 21.-27.10.1996 Taipei: SLOVENSKÁ POŠTA
- 29.10.1996 Košice 1: FRANCISCI II. RÁKÓCZI / 1676-1735 / 1906-1996

- 15.11.1996 Levice 1: REGIONÁLNA MLÁDEŽNÍCKA FILATELISTICKÁ VÝSTAVA LEVICE '96
- 15.11.1996 Prievidza 1: 75 ROKOV TURISTICKÉHO ZNAČKOVANIA NA HORNEJ NITRE
- 23.11.1996 Trenčín 1: JUDR. ĽUDOVÍT DOHNÁNY / 1896 - 1996 / NÁRODNÝ BUDITEĽ
- 1.12.1996 Trnava 2: JOZEF IGNÁC BAJZA / 1755 - 1836

NOVÉ MINCE

MÓRIC BEŇOVSKÝ

Dňa 26.septembra 1996 vydala Národná banka Slovenska pamätnú striebornú mincu v nominálnej hodnote 200 Sk pri príležitosti 250. výročia narodenia Mórica Beňovského (1746-1786).

Obrazovú časť mince tvorí portrét M.Beňovského a plachtetnica z 18.storočia. -ik-

SVETOVÉ DEDIČSTVO UNESCO

Na predvianočnom trhu sa má objaviť druhá pamätná zlatá minca Slovenskej republiky. Minca bude zo zlata 900/1000 s priemerom 26 mm a hmotnosťou 9,5 g.

Námetom je Svetové kultúrne dedičstvo UNESCO - Banská Štiavnica s okolím a jej technickými pamiatkami.

Predpokladaná cena v prevedení PROOF s kazetou je asi 6 200 Sk. Mincu možno subskribovať aj v predajniach ALBUM za zálohu 2 000 Sk. -ik-

INFORMÁCIE ZVESTI

Z tlačovej konferencie MDPT **100 SLOVENSKÝCH POŠTOVÝCH ZNÁMOK**

Pri príležitosti vydania stej poštovej známky Slovenskej republiky uskutočnila sa v Bratislave dňa 25.9.1995 tlačová konferencia. Otvorila ju Ing. Jarmila Brichtová, vrchná riaditeľka Sekcie pošty MDPT SR a zúčastnili sa jej vedúca POFIS-u J.Horváthová, vedúca Dokumentačného strediska a známokovej tvorby dr. M. Juricová, Csc., tajomníčka Komisie známokovej tvorby Mgr.A.Paulínyová. Z tvorcov známok boli prítomní akad.maliar M.Činovský, predseda Komisie známokovej tvorby, akad. maliar J.Baláž a výtvarník F.Horniak.

V prvej časti konferencie zástupcovia MDPT SR, Slovenskej pošty a Komisie známokovej tvorby stručne oboznámili prítomných novinárov s problematikou vydávania poštových známok a aktuálnymi informáciami z tejto oblasti.

Bolo oznámené, že do konca roka bude vydaná známka (datočne zaradená do emisného plánu) s námetom „Úspechy slovenských športovcov na OH 1996“. Obrazové motívy na známke, FDC i pečiatka budú zamerané na športy, v ktorých slávil úspechy naši medailisti. Výstava k spoločnému vydaniu známky E.Nemesa sa uskutoční v Mestskom múzeu v Bratislave - otvorená bude 5.10.1996 a potrvá do 20.10.1996. Výstava bude otvorená denne okrem pondelka od 10 do 17 h. Ďalšie prednesené informácie naši čitatelia poznajú zo stránok Zberateľa. Jeden údaj bol však nový a zaujímavý - slovenské poštové známky pre zberateľské účely sa exportujú do 33 krajín a odoberá ich 180 firiem (resp. obchodníkov).

V druhej časti konferencie zástupca redakcie Zberateľa predniesol niekoľko otázok, či pripomienok. S poďakovaním za pozvanie vyjadril želanie, že by podobné stretnutia mohli byť organizované častejšie (napríklad štvrťročne), boli by osožné pre zvýšenie informovanosti. Ďalšia pripomienka bola na rozšírenie obsahu informácií vydávaných MDPT SR o nových známkach a celinách, a to konkrétne o námetoch na známke, celine, FDC, či pečiatke - v podobnom rozsahu ako sú uvedené na lístkoch v FDC. Novinári doma i zahraničí dostávajú vopred iba tieto informácie a pokiaľ si nekupujú obálky prvého dňa vydania, o námetovej časti našich známok sa dozvedajú len veľmi málo.

Ďalšia naša otázka sa týkala slovenských príplatkových známok Červený kríž z roku 1993. Pri ich vydaní sa hovorilo o tom, že sa má predaj po nejakom čase (po roku) ukončiť, vyčlodiť príplatok v prospech SČK a

zvyšok známok skartovať. Dozvedeli sme sa, že sa príplatok SČK odvádza priebežne z predaných známok a ich predaj nebude ukončený. Podobne to bude aj s tohtoročným príplatom na konto Slovenského olympijského výboru.

Na pripomienku, že v poslednom čase bolo vydaných trochu mnoho čiernotlačí, čo sa stretlo u zberateľov s nepriaznivou odozvou, sme dostali odpoveď, že ich počet ovplyvnila zhoda okolností mnohých príležitostí.

Opýtali sme aj na chýbajúce príležitostné pečiatky z roku 1995 a nemožnosť kompletizácie ich odtlačkov. Dozvedeli sme sa, že v dôsledku organizačných zmien v SP došlo k istým disproporciám, ktoré budú v krátkom čase doriešené.

Odpovede nás a asi ani našich čitateľov veľmi neuspokojili. Zrejme bude potrebné, aby sa aj redakcia na podobné podujatia dôslednejšie pripravila (pozvanie sme dostali 24 hodín pred konaním tlačovky), vrátane otázok a argumentov, ktoré zberateľov zaujímajú.

Škoda, že okrem Zberateľa sa na tlačovej konferencii nezúčastnilo iné filatelistické periodikum a absentovali aj oficiálni zástupcovia ZSF. Z asi z desiatich zúčastnených novinárov sa do diskusie nik nezapojil.

Po oficiálnej časti boli odovzdané odlačky prvej slovenskej poštovej známky v zlate a striebre Ing.J.Brichtovej a J.Horváthovej. -vkn-

EMISNÝ PLÁN PAMÄTNÝCH MINCÍ NA ROK 1977

Národná banka Slovenska ohlásila na rok 1997 emisný plán pamätných mincí:

- 1) **Svetové kultúrne dedičstvo UNESCO** - Banská Štiavnica a technické pamiatky jej okolia, nominálna hodnota 5 000 Sk, zlatá, navrhovaný dátum vydania: december 1996.
- 2) **Svetozár Hurban Vajanský** - 150.výročie narodenia, nominálna hodnota 200 Sk, strieborná, navrhovaný dátum vydania: január 1997.
- 3) **Svetové kultúrne dedičstvo UNESCO** - Banská Štiavnica a technické pamiatky jej okolia, nominálna hodnota 200 Sk, strieborná, navrhovaný dátum vydania: marec 1997.
- 4) **Ochrana prírody a krajiny - Pieninský národný park**, nominálna hodnota 500 Sk, strieborná, navrhovaný dátum vydania: jún 1997.
- 5) **Štefan Moyzes** - 200. výročie narodenia, nominálna hodnota 200 Sk, strieborná, navrhovaný dátum vydania: október 1997.

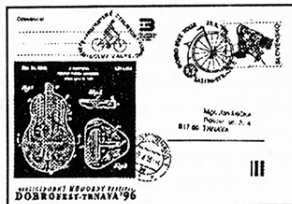
DOBROFEST '96

Organizátori DOBROFESTU '96 pamätali aj na filatelistov, keď pripravovali toto, na Slovensku jedinečné podujatie na oslavu DOBROFESTU. Pripomeňme, že vynálezcom gitary s kovovým rezonátorom je Strážov, rodom zo Strážov, John Dopyera. Príležitostná poštová pečiarka s jeho portrétom, gitara s rezonátorom a text: John Dopyera - vynálezca dobra, bude nesporným obohatením zbierok hudobnej tematiky (vyobrazenie pečiatky v Zberateľi č.9/96, str.4).

Bez dobra sa neobide žiadna skupina hrajúca folk alebo country štýl. Tých bolo tohto roku v Trnave neúrekom, domácich aj zahraničných, čo radí DOBROFEST k najväčším hudobným festivalom na Slovensku. Popri nich boli účastníkmi festivalu svetoví hráči na dobro - Jerry Douglas, Bob Brozman, Peter Rowan, Robert Tut Taylor a ďalší, ktorí konštatovali, že usporiadanie festivalu dobra - na oslavu hudobného nástroja, je skutočným svetovým unikátom.

Druhú príležitostnú poštovú pečiarku používala pošta v Šaštíne-

Strážoch pri príležitosti cykloturistickej jazdy nazvanej DOBRO BIKE TOUR zo Šaštína cez Dolnú Krupú, kde Dopyera žil, do Trnavy (vyobrazenie pečiatky v Zberateľi č.9/96, str.5). Obe pečiatky navhol Mgr.Milan Šnicr. Cykloturisti prepravili poštové zásielky zo Šaštína do Trnavy, čo bolo dokumentované kašetom na poštových lístkoch s obrázkom patentovej listiny rezofonickej gitary, vydané organizačným výborom. Cyklistická pošta zo Šaštína, odštartovaná hudobným akordom a prepravená na moderných montbajkoch, bola jedným z výnimočných podujatí festivalu.

J.Dopyera, ktorý zomrel v USA v roku 1988 si to však nesporne zasluži. Veď okrem rezofonickej gitary je aj vynálezcom celokovovej gitary a prvej elektrickej gitary. Celkovo má v Amerike spolu so svojim bratom vyše 30 patentov v oblasti rezofonickej hudby. Právo ho môžeme radiť k menám Jozef Murgaša a Štefan Banič, iba škoda, že tieto skutočnosti nám neboli známe skôr, ešte za jeho života. Osudy, ktoré ich troch v živote stretali, si veľmi podobné, a Slovensko má byť na čo hrdé.

Mgr.Ján Mička

PAMIATKA NA PILOTA

Pri príležitosti 75.výročia narodenia Jarolíma Gučmana používala dňa 22.9.1996 pošta Leopoldov 1 príležitostnú poštovú pečiarku (vyobrazenie vo Zberateľovi č.9/96, str.5). Mesto Leopoldov si pripomenulo svojho významného rodáka aj prilačou na poštový lístok.

Pamiatku najmladšieho pilota I. československej miešanej leteckej divízie pôsobiacej v bývalom

ZSSR, ktorý zahynul pri poľskom Ratibore dva dni pred ukončením II.svetovej vojny, si v Leopoldove pripomenuli 23.9.1996 za účasti predstaviteľov Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov, SDL, zástupcov samosprávy a občanov.

F. Loucký v knihe „Mnozí ne-doleteli“ o poslednom bojovom lete J. Gučmana zaznamenal nasledovné:

Posádka lietadla IL-2 bola zostrelená nemeckou protiletadlovou paľbou na fronte pri Ostrave. J.Gučmanovi sa síce podarilo pristáť s poškodeným lietadlom na vlastnej strane fronty, ale po dosadnutí na zem lietadlo začalo horieť a pilot už nemal sil, aby sa z vraku vyslobodil. Jeho strelec, desiatnik Valko, bol tiež ťažko zranený, ale vyslobodil sa.

Pochovaný je na cintoríne v Ratibori v Poľsku. Pamätník J. Gučmana je postavený na námestí v Leopoldove a je po ňom pomenovaná ulica, v ktorej sa narodil. Jeho meno nesie aj jedna ulica v Ostrave.

Jarolím Gučman sa narodil 22.9.1921 v Leopoldove, zomrel 28.4.1945 pri Ratibore.

-vkn-

PLAGÁTY SP

V septembri vydala Slovenská pošta ďalšie z radu propagačných plagátov. Prvým je plagát ku známke Endre Nemes: Baroké kreslo. Ide o propagáciu spoločného Švédsko-Česko-Slovenského vydania poštovej známky z emisie *Umenie*. Na plagáte sú zobrazené známky všetkých troch spomínaných krajín - slovenský a český PL s doplnkovou kresbou a dve švédske známky pod sebou so znakom švédskej pošty. Na plagáte sú

ďalej informácie o výstave Endre Nemesa, ktorá sa uskutoční v dňoch 5.- 20.10.1996 v priestoroch Mestského múzea v Bratislave na Primaciálnom námestí č.3. Hostom výstavy bude švédsky výtvarník a rytec Lars Sjö-öblom.

Druhý z plagátov vyobrazuje slovenské poštové známky za rok 1995. Zaujímavosťou je, že tlačový list EUROPA CEPT - Mier a sloboda je na ňom zobrazený so známou výrobnou chybou - nedotlačou červenej farby bleskov vľavo od symbolickej postavy.

Matúš Kršek

TRENČIANSKY PLÁN PRÍTLAČÍ NA ROK 1997

Trenčiansky KF 52-19 už teraz pripravuje plán prítláčí na rok 1997, ktorými hodlá pripomenúť niektoré okružhle historické výročia:

- 635 rokov od rokovania Ľudovíta I. s Karolom IV.
 - 585 rokov slobodného kráľovského mesta Trenčín
 - 375 rokov úschovy uhorskej koruny pred Turkami na Trenčianskom hrade
 - 145 rokov od návštevy Františka Jozefa I. v Trenčíne
 - 125. výročie založenia Prírodovedného spolku župy trenčianskej MUDr. K. Brančíkom
 - 70 rokov od návštevy Scotusa Viatora v Trenčíne.
- Plán je predbežný a bez stanovenia termínov. J.Korený

BURZY AUKCIE

Prehľad o pravidelne konaných výmenných schôdzkach na Slovensku s uvedením zberateľského odboru, miesta a času ich konania (informácie uverejňujeme **bezplatne** - využite ich na propagáciu Vašich podujatí!):

BRATISLAVA

- FILATELIA, FILOKARTIA □ Kaviareň **OLYMPIA**, Kollárovo námestie □ Každú nedeľu od 8 do 12 h

- NUMIZMATIKA, NOTAFILIA □ **POSÁDKOVÝ DOM ARMÁDY**, Štúrova ulica □ Každú ne-deľu od 8 do 12 h

- TELEFÓNNE KARTY □ Reštaurácia hotela **DUKLA**, Dulovo námestie □ Každú stredu od 16 do 18 h

KEŽMAROK

- FILATELIA □ **DOM DETÍ A MLÁDEŽE**, Starý trh č. 25 □ Každú prvú nedeľu v mesiaci od 10 h

KOŠICE

- FILATELIA □ **DOM ARMÁDY**, Masarykova ulica □ Každú nedeľu od 8 do 12 h
- NUMIZMATIKA, NOTAFILIA □ **VÝCHODOSLOVENSKÉ MÚZEUM**, Hviezdoslavova 3 □ Každú nedeľu od 9 do 12 hod.

LEVICE

- FILATELIA □ **CK JUNIOR**, Sládkovičova ulica □ Každú druhú a štvrtú nedeľu v mesiaci od 9.³⁰ do 12 h

NITRA

- FILATELIA, FILOKARTIA □ **DOMINO**, Štefánikova trieda □ Každú prvú nedeľu v mesiaci od 8 do 12 h

PIEŠŤANY

- FILATELIA, FILOKARTIA, NUMIZMATIKA □ Centrum voľného času **AHOJ**, Teplická 83 (oproti Vojenskému kúpeľnému ústavu) □ Pre mládež i dospelých □ Každú nedeľu od 8.¹⁵ do 10.³⁰ h

POPRAĐ

- FILATELIA □ **Hotel SATEL** □ Každú prvú a tretiu stredu v mesiaci od 17 h

PREŠOV

- FILATELIA □ **ČIERNY OROL** (PKO), Hlavná ulica č. 50/a, I. poschodie (miestnosť nad vchodom) □ Každú nedeľu (okrem sviatkov a prázdnin) od 10 do 12 h

PRIEVIDZA

- FILATELIA □ Kaviareň hotela **MAGURA** □ Každú nedeľu (okrem sviatkov) od 8 do 10.³⁰ hod.

RUŽOMBEROK

- FILATELIA □ Liptovské múzeum □ Každý druhý a štvrtý štvrtok v mesiaci (v I. a IV. štvrtroku od 17 hod, v II. a III. štvrtroku od 18 hod).

- NUMIZMATIKA □ Liptovské múzeum □ Každú poslednú nedeľu v mesiaci od 9 hod. (v decembri tohto roku bude už 15-ho).

TRENČÍN

- FILATELIA □ **KULTÚRNE STREDISKO**, Dlhé hony □ Každú nedeľu od 9 do 12 h
- FILATELIA, NUMIZMATIKA □ **DOM ARMÁDY** □ Každú druhú sobotu v mesiaci od 7 do 12 hod.

TRNAVA

- FILATELIA □ **DOM KATOLICKEJ JEDNOTY SLOVENSKA**, Novosadská 4 □ Každú prvú utorok v mesiaci od 16 do 18 h

KOŠICE POZÝVAJÚ

Dňa 26.októbra 1996 sa v Košiciach uskutoční **Celoslovenská výmenná schôdza** v priestoroch SPŠE na Komenského ulici od 8 do 13 hod.

Tradičná celoslovenská
filatelistická burza

v **TRENČÍNE**

24. novembra 1996

v Kultúrnom stredisku
Dlhé Hony

BURZA A AUKCIA

v **ŽILINE**

Temafila a KF Žilina poriadajú dňa **17. novembra 1996** ďalšiu celoslovenskú výmennú schôdzku. Zároveň bude prebiehať **IV. Medzinárodná aukcia známok, celistosti a pohľadníc.**

Aukčné katalógy a písomné príkazy na adrese: Temafila, Hviezdoslavova 16, 010 01 Žilina, tel.:

089 / 359 17. Obchodný zástupca: Karol Franek, telefón 089 / 307 60, večer 089 / 441 88.

Výmenná schôdza KF TIRNAVIA

Klub filatelistov 52-53 v Trnave usporiada v Dome katolíckej jednoty Slovenska výmennú schôdzu pre **filatelistov, filokartistov a numizmatikov** v sobotu dňa

30. novembra 1996

od 8 do 12 hod. Miesto výmennej schôdzy je ľahko prístupné - 100 m od Železničnej stanice smerom k štadiónu Spartaka.

Klub filatelistov TIRNAVIA na výmennú schôdzu srdečne pozýva všetkých záujemcov o uvedené zberateľské odbory. Informácie podá **Ladislav Banič**, ul.V.Clementisa 10, 917 00 Trnava.

Počas výmennej schôdze sa bude používať **príležitostná pečaťka!**

BURZY v ČECHÁCH

- 19.10.1996 Jihlava, DK Tolstého 2, 8-2 hod.
- 19.10.1996 Praha, Menza VŠE, Halská ulica, 8-12 hod., pohľadnice

AUKCIA DOROTEUM PRAHA

všeobecná

Hotel Renaissand

16.november 1996

Položky je možné prezerat
od 13.11.1996

BURZY V RAKÚSKU

Pohľadnice, TK, filatelia

- 20.10.1996 SALZBURG, Kinosál Lend beim Handelwirt, 9-16 hod. (inf.: 06416- 468, kl. 6155)
- 20.10.1996 WIEN - PRÁTER, Messe-Congress centrum, v čase od 9 do14 hod.
- 26.10.1996 INNSBRUCK, Kasentalle, Maximilianstrasse 2, 9 -16 hod. (inf.: A. Schärmer, Postfach 10, 6010 Innsbruck)
- 10.11.1996 WIEN, reštaurácia Wienerwald, kontakt. tel.: 027 43 / 3582
- 1.12.1996 KLOSTERNEUBURG, Babenberghalle

BRNIANSKE AUKCIE

- 19.10.1996 ■ Aukcia **BRNOFILA**
- 9.11.1996 ■ Aukcia **PROFIL**, Praha

KALENDÁR AUKCIÍ DOROTEUM, VIEDEN

- 15.10.1996 Umenie starých majstrov
- 16.10.1996 Umenie, koberce
- 18.10.1996 Hodinky
- 19.10.1996 Starožitnosti
- 21.10.1996 **Filatelia**
- 23.10.1996 Umenie 20. storočia
- 25.10.1996 Bábky a hračky
- 28.10.1996 Koberce, pokrývky
- 29.10.1996 Hudobné nástroje
- 30.10.1996 Umenie 19. storočia
- 2.11.1996 Medely železníc
- 4.11.1996 Hudobné nástroje
- 6.11.1996 Umenie starých majstrov
- 7.11.1996 Klenoty
- 8.11.1996 Militaria, uniformy
- 13/15.11.96 **Filatelia**
- 16.11.1996 Grafika
- 19.11.1996 Športové a poľovnícke zbrane
- 20.11.1996 Starožitnosti
- 22.11.1996 Klenoty
- 23.11.1996 Rukopisy
- 28.11.1996 Ázijské užité umenie, bankovky, mince
- 29.11.1996 Akcie, medaile
- 30.11.1996 Hracie strojčky

MEDZINÁRODNÝ VELTRH V KOLÍNE

V dňoch 20. až 22. októbra 1996 sa uskutoční v Kolíne nad Rýnom (SRN) Medzinárodný veľtrh poštových známok, mincií, telefónnych kariet a zberateľských pomôcok.

VÝSTAVY

POZVÁNKA NA INAUGURÁCIU ZNÁMKY A OTVORENIE VÝSTAVY

Klub filatelistov TIRNAVIA pozýva všetkých priateľov poštovej známky a filatelie na uvedenie novej poštovej známky *Konská železnica*, ktoré sa uskutoční 15. októbra 1996 v Trnave v Galérii Jána Koniarka so začiatkom o 16 hod. za prítomnosti autora známky a rytača akad. maliara Martina Činovského. Súčasne bude otvorená

PROFILA BÉLYEGAUKCIÓ

AUKCIE, VÝKUPY ZNÁMOK A POHLADNÍC

Adresa: RFR kft
1088 Budapest
Szentkirályi 6.

Tel.: 36-1-267-2494 Fax: 36-1-267-2496

výstava známkovej tvorby majstra Činovského pri príležitosti desiateho výročia jeho grafickej a ryteckej práce na poštových známkach.

-jm-

DEVÍN

na dobových POHĽADNICIACH

Dňa 28.septembra 1996 bola v Dome kultúry na Devíne otvorená výstava dobových pohľadníc Devína. Pre výstavu pripravil výber približne 400 pohľadníc zo svojej zbierky Ing. Mirko Bachratý, známy zberateľ a odborník v oblasti filatelie.

Výstavu otvoril starosta MČ Devín Ján Novotný a predseda Spolku priateľov starostlávneho Devína Ivan Rumanovský, filmový historik. Ing.M.Bachratý o sebe prezradil, že sa síce v Devíne nenarodil, ale tu prežil najkrajšie roky svojho detstva, ktoré sú mu inšpiráciou aj pri zberateľskej činnosti. Vernisáže výstavy sa zúčastnili významní zberatelia bratislavských pohľadníc Ing. Jozef Hanák, Ladislav Šefc a ďalší. Pracovníci devínskej knižnice výstavu vhodne doplnili ukážkou kníh a publikácií o Devíne.

Kto sa chce pokochať krásou dobových pohľadníc a vidieť premeny Devína v priebehu 100 rokov má ešte možnosť do 27. októbra 1996. Výstava je otvorená denne pondelok - piatok 14 - 17 h,

sobota - nedeľa 10 - 18 h. Z Dunajského nábrežia spod Mosta SNP vás autobus č.29 zavezie priamo pred Dom kultúry v Devíne.

-vkn-

MINCE A PENIAZE NA ZNÁMKACH

V rámci Medzinárodnej výstavy peňažníctva FINEX '96 v Banskej Bystrici v dňoch 17.- 20.septembra 1996 vystavoval známy zberateľ Alexander Urminský z Piešťan svoj filatelický exponát „Mince a peniaze na poštových známkach“. Exponát na filatelických materiáloch ukazuje vznik, vývoj, výrobu a používanie peňazí. (au)

VÝSTAVY POŠTOVÉHO MÚZEA V PRAHE

■ V dňoch 5.októbra až 3.novembra bude v Poštovom múzeu pri príležitosti spoločného vydania poštovej známky Švédska, ČR a SR výstava pod názvom „Švéd-ska známková tvorba“. Niektoré zaujímavé informácie: Tlačová beseda - 4.10.1996 o 11 hod., príležitostná poštová priehradka - 5.10.1996 od 10 do 16 hod., predaj švédskych poštových čenín - 5. až 8.10.1996 od 10 do 16 hod.

■ V dňoch 5.novembra až 8. decembra 1996 bude v Poštovom múzeu výstava pod názvom Karel Svolský: Poštové známky. Reinštalácia výstavy k 100. výročiu narodenia umelca. (vkn)

KALENDÁR MEDZINÁRODNÝCH A SVETOVÝCH VÝSTAV

- 27.9.-6.10.1996 ■ **ISTANBUL '96**
Turecko (medzinárodná výstava FIP)
- 11.-16.2.1997 ■ **HONGKONG '97**,
Hongkong (medzinárodná výstava FIP)
- 16.-21.4.1997 ■ **NORWEX '97**,
Oslo, Nórsko (medzinárodná výstava FIP)
- 29.5.-8.6.1997 ■ **PACIFIC '97**,
San Francisco, USA (svetová výstava FIP)
- 30.8.-8.9.1997 ■ **MOSKVA '97**,
Rusko (medzinárodná výstava FIP) (ik)

NITRA: POHĽADY DO MINULOSTI I BUDÚCNOSTI

V koncertnej sále Ponitrianskeho múzea v Nitre bola v dňoch 27.9. až 13.10.1996 filatelická výstava. Pripravil ju KF pri a.s. Plastika Nitra pri príležitosti 50.výročia prvej nitrianskej výstavy poštových známok.

Na 55 výstavných plochách bola dokumentovaná história filatelie v meste i najbližší cieľ členom klubu: Príprava výstavy NITRAFILA 1998 s medzinárodnou účasťou. (vkn)

PRINZ

**Najširší sortiment
najpriateľnejšie ceny**

Hlavný dodávateľ ochranných fólií, zásobníkov a ďalších potrieb pre zberateľov známok a mincí, pre pošty, filatelické agentúry a vydávateľov.

**Vyššie 25 rokov služby
svetovému obchodu**

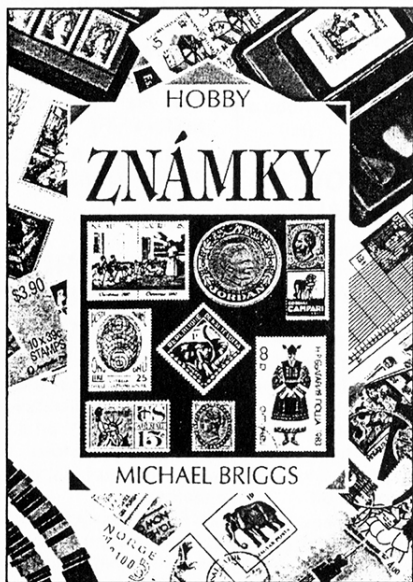

Informácie: Firma ALBUM, Lazaretská 11, 811 08 Bratislava, ☎07/367 411

MICHAEL BRIGGS: ZNÁMKY

(Vydavateľstvo *Slovart Bratislava*, 1996. Z anglického originálu *Focus on Stamps* preložil Michal Zika, odborná revízia textu Martin Činovský. Odporúčaná cena 149,- Sk)

Na našom knižnom trhu sa konečne objavila kniha, po akej sa dlho volalo. V posledných rokoch nevyšla žiadna publikácia, ktorá by širokej čitateľskej verejnosti povedala toľko o filatelii. Na strednom formáte A 4 sa dozvie mladý aj starší čitateľ, ktorý nemusí byť nutne filatelista, veľa zaujímavého a užitočného o tomto *hobby* (takýto je aj názov knižného radu, v ktorom „Známky“ vyšli).

Publikácia má 27 kapitol:

Zbieranie známok ■ Ako získavať známky ■ Albumy ■ Pomôcky ■ Starostlivosť o známky ■ Rozmiestňovanie známok ■ Katalógy ■ Druhy známok ■ Vzácné známky ■ Nezvyčajné známky ■ Teritoriálne známky ■ Námetové známky ■ Rozmanitosť námetu ■ Výroba známok ■ Falšovatelia a falzifikáty ■ Chyby ■ Pošta v minulosti ■ Letecká pošta ■ Nezvyčajná poštová preprava ■ Obálky prvého dňa vydania ■ Poštové pečiatky ■ Pretlačce ■ Popolušky ■ Kluby filatelisťov ■ Cudzie abecedy ■ Mapy známkových krajín ■ Register

Renomovaní tvorcovia slovenskej verzie Briggsovej knihy, M.Zika a M.Činovský, sú zárukou kvalitného diela, aj keď slovenskému čitateľovi budú pri ilustráciách odborného i populárneho textu chýbať zrejme slovenské resp. československé známky a materiály (čs. známky sú vyobrazené iba na str. 10, 16 a 20). Autor, pochopiteľne, využil na reprodukovanie materiály význačných zberateľov a obchodných firiem predvážne anglofónnych krajín.

Prečítaním knihy získajú aj čitatelia, ktorí nemajú o filatelii veľa poznatkov, prehľad o tejto záľube. Praktické rady im pomôžu na ceste medzi zberateľov a do filatelickej praxe. Farebné reprodukcie na kriedovom papieri sú kvalitné a výhrady možno mať iba k máločo mu [napr. k ukážke albumového listu generálnej zbierky USA (Známi Američania), kde sú umiestnené neupotrebené i upotrebené známky na jednom liste]. To však nijako neznižuje účinnosť publikácie a hodnotu predkladaného diela, ktoré iste za predajnú cenu bude čoskoro rozobrané. Náklad uvedený nie je. Možno predpokladať, že túto knihu po čase skôr nájdeme v poličkách knižníc ako v regáloch kníh predajcov. Ak rodičia zaváhajú s jej kúpou pre svoje deti, budú ju hľadať márne. To však asi bolo cieľom jej vydania.

Knihu „ZNÁMKY“ dostanete vo vybraných predajniach. Za odporúčanú predajnú cenu 149,- Sk ju dostanete aj v predajniach *ALBUM* na Lazaretskej i Račianskej ulici v Bratislave.

MOTÍVY NA ČESKOSLOVENSKÝCH ŠTÁTOVKÁCH A BANKOVKÁCH TLAČENÝCH V USA, A ICH NEZNÁMI AUTORI

Československé bankovky a štátovky tlačené za prvej republiky v Spojených štátoch amerických sú predmetom protichodných hodnotení. Laická verejnosť ich vždy hodnotila a stále hodnotí veľmi dobre. Stokorunová štátovka z roku 1920 sa dokonca stala akýmsi neoficiálnym archetypom stokorunáčky (zelená + Hradčany), ktorý autori koncepcie a námetov československých bankoviek viackrát rešpektovali aj v povojnovom období. Zásľuhu na obľube týchto štátoviek a bankoviek mali dekoratívne a kvalitné giloše, sýta, dobre rozlíšiteľná farba, technicky kvalitné prevedenie a v neposlednom rade použitie niektorých domácich motívov alebo pôsobivých nadčasových alegórií (1000 Kč I a II).

Odborníci však zväčša videli tieto bankovky a štátovky v inom svetle. Ak pominieme čisto politicky motivované a nie vždy vecne podložené výhrady proti obsahovej náplni zobrazených výjavov (kozmpopolizmus, nedostatok ideovosti a pod.), môžeme konštatovať, že sa vcelku zhodovali v dobrom hodnotení kvality tlače platidiel, no už kriticky sa vyjadrovali o ich výtvarnej a kompozičnej stránke.

Len neinformovanému pozorovateľovi totiž môže ujsť, že všetky tieto platidlá vznikli len ako remeselné dokonalé koláže z pre-fabrikovaných giloší, typov písma, ornamentov a obrazov, resp. ich výrezov, ktoré stereotypne opakujú na všetkých bankovkách tlač

čených v *American Banknote Company*, obhátených o niektoré motívy (zväčša len fotografie) dodané objednavateľmi. Navyše tieto prvky sú kombinované bez znalosti reálií tej ktorej krajiny (preto napr. vltavské nábregie na rube 5000 Kč II leží po oboch stranách alegorickej postavy vlasti v rôznej výške), alebo len ako viac menej náhodné časti rôznych obrazov bez vzťahu k ich pôvodnej myšlienke (rub 500 Kč II a III).

Autori jednotlivých použitých obrazov, rytyci a grafici, ktorí naše bankovky a štátovky s „nožnicami a lepidlom“ v ruke tvorili, boli donedávna krytí v anonymite. Preto sa pri týchto

štátovkách a bankovkách uvádzalo len ono obligátne „*atelier tlačiarne*“. V poslednom čase sa však vďaka nesmiememu bádateľskému úsiliu amerického znalca papierových platidiel, akcií a poštových známok **Gene Hesslerera** a štúdiu obrazu ďalších bankoviek rôznych štátov podarilo časť týchto tajomstiev poodhaliť. Naše znalosti o jednotlivých bankovkách si teda môžeme doplniť o nasledujúce údaje:

■ 100 Kč II 1920

Obraz *Slávie* z reklamného plagátu navrh-

nutého **Alfonso Muchom** pre rovnomennú pražskú poisťovňu vryl **Robert Savage** (* 1868 Írsko, † Orlando na Floride). Jeho dielom je aj rytecký prepis oboch krojovaných ženských

portrétov na rube. Rytec panorámy Hradčan, zhotovenej podľa fotografie ostáva zatiaľ neznámy.

■ 500 Kč II 1923 a 500 Kč II 1929

Medailón s portrétom príslušníka československých légii vo Francúzsku vryl **Edwin H. Gunn** (1876-1940) a medailón s nialým štátnym znakom ČSR **Harold Osborn** (* 1893 New York, † 1968). Autorom oboch medailónov je **A. Mucha**.

Na rube oboch papierových platidiel je kompozícia troch rôznych obrazov. Obraz leva je výrez z obrazu bližšie neznámej maliarky **Rosy Bonheurovej**, žijúcej v druhej

polovici 19.storočia. *Lions at Home* (voľne preložené *Levia rodina*) začal ryť **James Smillie** (* 1807 Edinburg, Škótsko, † 1885 Pougkeepsie, štát New York). Rytinu dokončil jeho syn **James David Smillie** (* 1833 New York, † 1909 New York) podľa pokynov, ktoré mu otec zanechal asi mesiac pred svojou smrťou. Z rytiny je na oboch päťstokorunáčkach použitá len ľavá časť obrazu.

Autorstvo oválneho medailónu so ženskou ovenčenou hlavou (pravdepodobne alegória Slobody), umiestneného v strede, sa zatiaľ nepodarilo zistiť.

Obraz hrajúceho sa dieťaťa v pravej časti kompozície pochádza z pravej dolnej časti alegorického obrazu *Peace (Mier)*, ktorý vyryl **Alfred Jones** (* 1819 Liverpool, † 1900 New York). Celý obraz bol použitý na mexickom 5 pese z roku 19..).

■ 1000 Kč I 1919 a 1000 Kč II 1932

Autorom ženy skláňajúcej sa nad glóbusom na líci oboch tisícokorunáčok je **Robert Savage** (pozri vyššie). Ako je známe, táto bankovka bola pôvodne navrhnutá pre Francúzsko ako 50-frankovka. Preto je glóbus natočený tak, aby Francúzsko ležalo v strede obrazu. Po „prerobení“ na československú tisícokorunáčku bola v rytine glóbusu dodatočne špičkou rydla vybodkovaná približná mapa prvej ČSR. Obrisy ČSR je veľmi dobre vidieť na vzácnejšom I. tvare tisícokorunáčky z roku 1919. Na II. tvare z roku 1932 sú menej nápadné. Nie je známe, že by tento obraz bol použitý aj na bankovke niektorého iného štátu.

Autorom rytiny *The Reapers* (Ženci) je **George Frederick Cumming Smillie** (* 1854 New York, † 1924 Washington). Táto rytina sa vyskytuje ako celá alebo vo výreze na 21 bankovkách 11 štátov. Je to azda rekordný počet použitia toho istého obrazu na rôznych bankovkách.

Z anglického názvu *The Reapers* nevyplýva pohlavie zobrazených postáv. V českej literatúre sa podľa prednej, jednoznačne ženskej postavy, považovala aj zadná postava za ženu. Preto sa výjav v literatúre tradične nazýva „Žnice“. Nazdávam sa však, že táto interpretácia nie je správna. Zadná, menej jasne zobrazená postava, má skôr mužské črty. Okrem toho ruka položená na pleciah prednej postavy predstavuje typicky mužské

dominantné gesto vlastníka a ochrancu. Na vyše, na trocha väčších výrezoch tohto obrazu, aj záhyby odevu zadnej postavy naznačujú, že to bude skôr muž.

■ 5000 Kč II 1920

Alegória Vlasti na rube päťtisícokorunáčky vyryl **Edwin H.Gunn** (pozri vyššie). Jej autorom je však neznámy starší brat umelca. Rytec upraveného obrazu K.Liebschnera „*Polabská krajina*“ na líci a oboch fotografií vltavského nábrežia na rube, však ostáva naďalej neznámy.

Základné životopisné údaje amerických rytcov ukazujú, že obrazy na našich štátovkách a bankovkách sú dielom veľmi širokého kolektívu tvorcov a umelcov, ktorí v čase realizácie našich bankoviek dokonca už niekoľko desaťročí nežili; i rytcov, ktorí pri ich realizácii len začínali svoju umeleckú dráhu a odišli z tohto sveta len pred necelými 30 rokmi. Traja z nich boli dokonca blízky príbuzní - členmi početného ryteckého rodu Smilliovcov, existenčne spätého s *American Bank Note Company* v New Yorku. Robert Savage je považovaný za jedného z najväčších a najplodnejších rytcov.

Ing. Zbyšek Šustek, CSc.

EŠTE K PROBLEMATIKE SLOVENSKÝCH PAPIEROVÝCH PEŇAZÍ Z ROKOV 1939-1945

V číslach 1-3 *Zberateľa '96* bol na pokračovanie uverejnený príspevok Ing. Zbyška Šusteka, CSc., k uvedenej problematike.

Zaujal ma údaj (číslo 2, str.10), že *Neografina Martin* pred potlačeníím Slovenského národného povstania odoslala na uskladnenie

do Banskej Bystrice nedokončené slovenské štátovky v hodnotách 10 a 20 Ks.

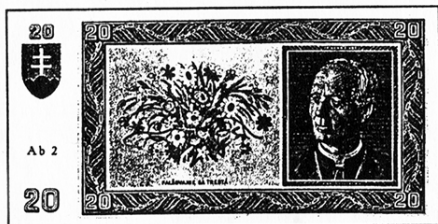
V zbierke nášho člena sa nachádzajú nedokončené 10 a 20 korunové slovenské štátovky z roku 1939 s portrétom Andreja Hlinku v rozličných fázach tlače.

Obr. 2, 3

10 Ks - averz: Chýba označenie série a čísla bankovky, ďalej chýba na ľavej strane modrá a na pravej strane hnedá podtlač vrátane giloši (obr.1).

10 Ks - reverz: Na celej ploche chýba hnedá podtlač (obr.2).

Obr. 4

20 Ks - averz: Na jednom kuse chýba celý text okrem slov „FALŠOVANIE SA TRESTÁ“, ďalej chýba červená farba v štátnom znaku ako aj v podtlačí pod textom a chýba aj číslo štátovky (obr.3). Na ďalšom kuse taktiež chýba text ako aj číslo štátovky, avšak červená farba je už dotlačená (obr.4). Zaujímavé je, že ide o sériu **Ab 2**, ktorá sa dávala do obehu

veľmi skoro, pravdepodobne už koncom roku 1939. Hotové štátovky tejto série sú bežne známe.

20 Ks - reverz: Na jednom kuse chýba na celej ploche hnedá a modrá podtlač (obr.5). Ďalší kus má sice kompletne vytlačenú reverznú stranu ale, bez averzu.

Uvedené exempláre sú vytlačené na rovnakom papieri ako obehové štátovky.

Obr. 5

Zberateľ, ktorý tieto exempláre vlastní, ich získal kúpou asi pred 20 rokmi. Dnes je už ťažké zistiť, ako sa tieto kusy dostali medzi zberateľov - či pri prevoze alebo počas SNP, prípadne akým iným spôsobom.

-FW-

Poznámka redakcie: Opisovaným "nedokončeným štátovkám" nebola zatiaľ venovaná v literatúre nijaká pozornosť, hoci ich výskyt nie je zďaleka ojedinelý. Nachádzajú sa v obidvoch najvýznamnejších verejných numizmatických zbierkach na Slovensku (Historické múzeum SNM a Múzeum mincí a medailí v Kremnici) i vo viacerých súkromných zbierkach, i keď nie vždy v takej úplnosti, akú opisuje autor článku. Podľa frekvencie výskytu sú najhojnejšie nátlacky líce i rubu desaťkorunáčky, nasleduje rub dvadsaťkorunáčky, najzácnejšie je líce dvadsaťkorunáčky.

Aký je ich pravdepodobný pôvod a o čo ide? Sú to pokusné nátlacky (obťahy) hlavných častí obrazu oboch slovenských štátoviek. Podľa vyjadrenia Ing. F.Sedláčka, bývalého výrobného námestníka ŠTC v Prahe, s ktorým som v auguste 1993 pri zostavovaní článku o slovenských papierových platidlách pre časopis *Biatec* (text článku na jar 1996 prevzal v nezmenenej podobe i *Zberateľ*) konzultoval niektoré faktografické problémy, boli po II. svetovej vojne vo väčšom množstve voľne uložené na chodbe ministerstva financií v Prahe, kde si ich hocikto mohol nekontrolovane zobrať. Je to de facto makulatúra z tlačiarne bankoviek *Národnej banky pre Čechy a Moravu*, kde sa uvedené štátovky tlačili.

V Bratislave ich asi pred desiatimi rokmi mal väčšiu zásobu známy zberateľ, jeden z prvých zberateľov papierových platidiel na Slovensku (koncom prvej republiky a za vojny pracoval v Národnej ban-

ke), ktorý mal čulé styky po celej vtedajšej republike a vždy ponúkal voľačo zaujímavého. Vtedy ich predával cca po 150-200 Kčs.

Nie je výlučené, že niektoré exempláre týchto nátláčkov boli urobené a použité pre Slovenskú národnú banku, ako ukážky jednotlivých fáz tlače oboch štátoviek. Túto možnosť naznačujú (ale nedokazujú!!!) dva veľmi pôsobivé úplné súbory nátláčkov *100 Ks I / 1 1940* z tlačiarnie *Giesecke & Devrient* z Lipska a *1000 Ks I 1940* z tlačiarnie bankoviek *NBCaM* z Prahy, ktoré na jar 1996 získalo od jedného súkromného zberateľa *Múzeum mincí a medailí v Kremnici*. Znakom takto použitých exemplárov by boli stopy po lepidle na nepotlačenej strane, ktorým boli vlepene do leporiel či albumov s nátláčkami jednotlivých fáz. Žiaden z nátláčkov, ktoré som doteraz videl, však takto použitý nebol. Množstvo, v akom sa nátláčky vyskytujú, hovorí skôr pre prvú alternatívu.

Výskyt podobného materiálu nie je ojedinelý ani v zahraničí. V Maďarsku sa napr. objavujú jednostranné nátláčky nevydanej bankovky v hodnote 100 pengő z roku 1943, 5 pengő z roku 1939, 50 pengő z roku 1945 a iné, v Rakúsku jednostranné nátláčky 2 K II 1917 a nevydanej 5 K 1918 (obraz jej maďarskej strany bol použitý na našu 5 Kč I 1919). Medzi pražskými zberateľmi sa v roku 1990 objavili vo väčšom množstve rôzne veľké časti tlačových hárkov rubu 100 Kčs III 1989 ("Gottwald") s dokončenými letter-setovými operáciami (ruže a podtlač Hradčan a Malej Strany). Boli nájdené obhoreté na jednej pražskej skládke odpadkov... Z podobných zdrojov pochádza aj prevažná väčšina exemplárov nevydaných štátoviek a bankoviek v hodnote 20, 100 a 1000 Kčs z rokov 1951-1953, ktoré niektorí šťastnejší zberatelia majú v svojich zbierkach. Len málokto re prenikli z trezorov banky legálne ako dar vybraným osobnostiam alebo pracovníkom kabinetu platidiel pri odchode na dôchodok.

Vo všeobecnosti možno povedať, že takéto materiály často pochádzajú z chaotických období vojen a spoločenských prevratov, keď sa uvoľňuje alebo na čas úplne prerušuje kontrola v príslušných inštitúciách, resp. keď sa tieto inštitúcie dostávajú pod cudziu kontrolu. I keď je zrejmé, že v niejednom prípade bol takýto materiál v minulosti niekedy niekde odcudzený a popr. dlho ukrývaný, nemožno takéto porušovanie paušálne odsudzovať podľa bežných morálnoetických kritérií. Neraz totiž umožnilo zachrániť zaujímavé dokumenty alebo pamiatky, ktoré by inak boli nenávratne zničené. Popísané nátláčky 10 a 20 Ks I z roku 1939 sú ich príkladom.

Ing. Zbyšek Šustek, CsC.

DOPLŇTE SI V MONOGRAFII

Pri prezeraní pečiatok Piešťan na celistvostiach som našiel doporučený list odoslaný z Újpesti do Piešťan. Na zadnej strane je zapечатý a opečiatkovaný pečiatkou, ktorú

autori *MONOGRAFIE XV* na strane 547, por. č. 1752 pod heslom *PÓSTYÉN 1 - PIEŠTANY* neuvádzajú.

Jedná sa o šesťuholníkovú pečiatku peňažnej služby s označením „*PÉNZROVATOLÁS*“ (peňažná kontrola) C 604 / d₂ / . Pečiatka je datovaná 16. decembra, bohužiaľ rok je nečitateľný. Tieto pečiatky podľa *MONOGRAFIE XV* boli používané na poštách: Banská Štiavnica, Prešov 1, Nové Zámky 1, Liptovský Mikuláš, Trnava, Trenčín 1, Martin a Nové Mesto nad Váhom. K týmto poštovým úradom môžeme teraz zaradiť aj Piešťany.

Milan Vančo

Poznámka lektora: Ďakujeme za doplnok. V Monografii XV si čitateľia na str.547 môžu doplniť údaj: *1752/2 Póstyén/Pénzrovatolás C.604./d₂ /δ:19..9/20/*

Najmä v kapitolách: Staničné poštové schránky, peňažná služba, náhle zásielky, doporučené pečiatky a Cenzúra očakávame aj v budúcnosti ďalšie prílohy. - JT -

NEVHODNÝ VÝBER NÁMETOV

Ministerstvo dopravy, pošt a telekomunikácií SR podľa emisného programu poštových známok každoročne vydáva trojznámkovú sériu pod názvom „*Ochrana prírody*“. Námety na známkach (rok 1994: *Orol skalný, sokol sťahovavý, výr skalný*; rok 1995: *Horcokvet Clusiov, poniklec slovenský, rumenica turnianska*) reprezentovali správny a dobrý účelový výber - pôvodné živočíšne a rastlinné druhy, ohrozené, resp. kriticky ohrozené a vzácne, vyhláškou chránené, žijúce vo voľnej prírode. Dva živočíšne druhy v sérii cicavcov na známkach pre rok 1996: *Muflón obyčajný a zubor hôrny* už nezodpovedajú predchádzajúcim vhodným výberom. Ku kamzíkovi by sa boli vhodné zaradili napríklad *medveď hnedý a svišť vrchovský tatranský*.

Muflón obyčajný (Ovis musimon) patrí medzi srstnatú poľovnú zver. Nie je našim autochtónnym živočíšnym druhom. Bol k nám introdukovaný z ostrovov Korzika a Sardínia (roku 1868). Žije v listnatých a zmiešaných lesoch, menej v ihličnatých. Najlepšie mu vyhovuje členitý skalnatý terén s teplými slnečnými svahmi a redším porastom. Na Slovensku asi na ploche 78 tisíc hektárov žije podľa

odhadu 4 000 muflónov; lovia sa bez rozdielu pohlavia a veku priemerne ročne tisíc jedincov. Nie je chráneným, ani ohrozeným alebo vzácnym živočíšnym druhom. Nevyžaduje si zvláštnu pozornosť. Už názov druhu „obyčajný“ poukazuje na to, že ide o obyčajný živočíšny druh. Bývalá ČSSR vydala ako poľovnú zver. Je nevhodným námetom do emisie „Ochrana prírody“.

Zubor hôrny (*Bison bonasus*) bol pôvodnou zverou aj na území Slovenska, ale bol vyhubený ešte v 15. storočí. Len miestne názvy poukazujú na jeho pôvodné rozšírenie (napríklad *Zuberec*, *Zubrohlava*, *Zubrá* a pod.). Základom nášho súčasného chovu zubrov v chránenej štúdijnej ploche (27 ha) v topolčianskej zvernici je chovná zvernica oplotená masívnou ohradou, projektorvaná na chov 12 zubrov, v ktorej priemerne ročne žije 20 až 25 zvierat. Na návštevu chránenej štúdijnej plo-

chy je potrebné mať osobitné písomné povolenie. Uvažuje sa aj o prípadnom vypustení zubrov do voľnej prírody v oblasti vodnej nádrže v *Chránenej krajinej oblasti Východné Karpaty*. Pretože celosvetová populácia zubrov dosiahla už vyššieho počtu ako 2 000 jedincov, je dnes hodnotený v Červenej knihe IUCN ako zachránený druh. Napriek tomu, že zubor hôrny u nás nie je nikým a ničím ohrozený, je bez kontaktu s ľuďmi a nepatrí medzi voľne žijúcich živočíchov v prírode, je chráneným živočíšnym druhom. Nie je ešte aktuálne a je predčasne zaraďovať ho ako námet do emisie známok „Ochrana prírody“.

Treba si len popriať, aby naša poštová správa venovala väčšiu pozornosť výberu námetov živočíšnych a rastlinných druhov v emisných plánoch poštových známok „Ochrana prírody“. Poznajme a chráňme!

-joje-

K niektorým otázkam nových a malých známkových krajín (II)

Súostrovie skladajúce sa z 18 ostrovov rozličnej veľkosti a rozprestierajúce sa medzi Veľkou Britániou a Islandom. Celková ich rozloha je 1 400 km² a žije na nich okolo 45 000 obyvateľov dánskej národnosti. Ostrovy sú sopečného pôvodu. Krajinu tvoria náhodné plošiny s nízkou, ale bujnou vegetáciou. Z plošín vyčnievajú nevysoké kopce a skalnaté bralá. Najvyšší kopec Slättaretindur čnie do výšky 882 metrov. Súvislé lesy tu takmer nie sú. Podnebie je značne chladné a v lete teplota len zriedkavo prekročí 15°C, v zime klesá na 3-4°C.

FAERSKÉ OSTROVY

Ostrovy sú osídlené od 9. storočia, kedy sem začali prichádzať poddaní bojovních Vikingov, neskôr sa tu usadzovali aj Dáni. Dánsku patria nepretržite od roku 1386. Autonomiu majú od roku 1948, vlastnú vlajku však už od roku 1940.

Obyvatelia ostrovov sa živia najmä rybolovom a chovom hospodárskych zvierat, najmä oviec (preto sa často v iných jazykoch nazývajú i *Ovcie ostrovy*) a koní, ktoré tu majú dostatok pasienkov. Dediny a osady sú malé, mestečiek je len niekoľko na pobreží. Najväčším je hlavné mesto *Tórshaven* s 13 000 obyvateľmi. Obyvatelia sú pracovití, skromní, prikyknúť ťažkému životu. Hlásia sa ku skupine Škandinávcov. Aj tu mnoho mladých ľudí v túžbe po lepšom živote odchádza zo svojich domovov z ostrovov do zahraničia, najmä do Dánska.

Do I. svetovej vojny platili na ostrovoch poštové známky materskej krajiny, teda Dánska. V čase vojny, kedy bol styk s Dánskom takmer prerušený, prejavil sa ich nedostatok.

Poštové úrady si vypomáhali tým, že zvyšné výplatné známky strihali na polovice, prípadne na tretiny. V januári 1919 bola dánska výplatná známka 5 öre s portrétom kráľa pretlačená na hodnotu 2 öre.

Táto známka sa katalogizuje ako prvá regionálna známka ostrovov. Dnes je najväčšou a najdrahšou známkou Faerských ostrovov.

V období od roku 1919 až do roku 1975 patili na ostrovoch opäť známky Dánska. V čase II. svetovej vojny z bezpečnostných dôvodov obsadila Faerské ostrovy Veľká Británia. V rokoch 1940-1941 boli výplatné poštové známky Dánska (Mi 195. 202, 244 a 258) preťačené novými hodnotami. Dnes aj tieto známky majú pomerne vysoké katalógové záznamy.

V roku 1975 získali Faerské ostrovy spolu s ďalšími autonómnymi právomocami i oprávnenie vydávať vlastné poštové známky. A tak 30. januára 1975 vychádza prvá ucelená séria poštových známok s názvom *Føroyar*. Priniesla na 14 známkach dve historické mapky ostrovov a 12 pohľadov na krajinu niektorých významnejších ostrovov a usadlostí. O rok neskôr (14.4.1976) vychádzajú tri známky na počesť založenia samostatnej poštovej správy ostrovov. Sú na nich faerská rybárska loďka, faerská vlajka a ostrovný poštár. Najpopulárnejšou sa medzi obyvateľstvom stala známka s faerskou vlnkou. S oboma novými sériami vyšli aj obálky prvého dňa vydania.

V nasledujúcich rokoch poštová správa Faerských ostrovov sa už potom pozvoľna zaradila do súčasného prúdu známkových emisií. Služi jej však ku cti, že nastúpila (a dodnes si udržuje) miernu edičnú politiku - ročne vydáva 3-5 sérií a 1 hárček (prvý vyšiel v roku 1983). Nominálne hodnoty vychádzajú z potreby poštovej prevádzky. Pravda, platí tu menová jednotka materskej krajiny - dánska koruna (DDK), ktorá sa delí na 100 öre.

Ešte za jednu líniu si faerská poštová správa zaslúži pochvalu: Všetky námety známok - výnimky tvoria celosvetové akcie OSN, pri-

padne odporúčania celoeurópske - sú venované vlastnej krajine. Nejde tu len o konvenčné námety (fauna, flóra, lode, maľby atď.), ale aj zobrazenie charakteristických častí ostrovov, pohorí, morských pobreží, architektonických pozoruhodností, folklóru, ľudového umenia a dokumentov z histórie, ako aj osobnosti kultúry, spoločenského a hospodárskeho života. Svoju príslušnosť k severským štátom dokumentujú pripájaním sa k spoločným emisiám týchto krajín. Známkový vychádzajú v hárčekovej úprave i v známkových zošitoch. A ku každej emisii aj FDC. Ani oblasť príležitostných pečiatok nie je bez zaujímavosti.

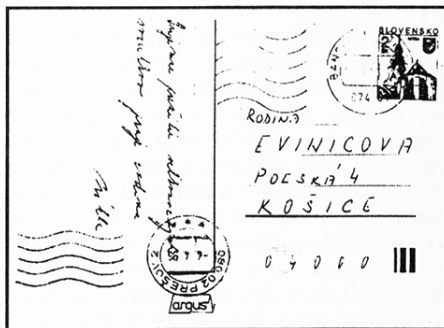
Celá známková tvorba sa nesie vo výtvarnom znamení dánskej známkovej tvorby. Autori faerských známok sú totiž v prevažnej väčšine dánski grafici, prípadne v Dánsku vyštudovaní výtvarníci.

Ako všade vo svete, aj poštová správa Faerských ostrovov už niekoľko rokov vydáva telefónne karty s pestrou tematikou, ktoré si tiež našli značný počet zberateľov.

Náklady známok nie sú na takú malú krajinu nízke - pohybujú sa od jedného až do troch miliónov kusov. Najväčší okruh ich zberateľov je v Dánsku a Nemecku. Sú obľúbene organické súčasťou zbierok a exponátov Dánska. Predovšetkým sú však vítaným oživením pre tematické zbierky. Zbierajú sa však aj samostatne, a to najmä v oboch spomenutých štátoch.

Možno, že uvážlivá emisná politika Faerských ostrovov si získa priaznivcov aj u nás a v chaotickej záplave poštových známok celého sveta sa stanú ich vďačným zberateľským objektom.

Dr.S.Zrubec

KURIOZITY (17)

POHLADNICA Z BANSKEJ BYSTRICE DO KOŠÍC

Pohľadnica s Veľkonočným námetom bola odoslaná, podľa odtlačku strojovej pečiatky pošty Banská Bystrica 1, dňa 2.4.1996 do Košíc. Pravdepodobne pri spracovaní veľkého množstva zásielok v tomto období došlo k omylu pri smerovaní, a tá sa namiesto v Ko-

šiciach ocitla v Prešove, čoho dôkazom je odtlačok strojovej pečiatky pošty *Prešov 2* s dátumom 4.4.1996. Odtiaľ bola potom poslaná na správne miesto určenia a adresátovi doručená až 10.4.1996, čiže po sviatkoch, ku ktorým bola pôvodne zaslaná.

Opakovane je potrebné pripomenúť, že i súčasná poštová prevádzka umožňuje vznik mnohých zaujímavostí. Na ich odhalenie stačí veľakrát podrobnejší pohľad na inak bežnú poštovú zásielku. -des-

MEDINÁRODNÁ VÝSTAVA HUNGARIA 1100 - BUDAPEST 96

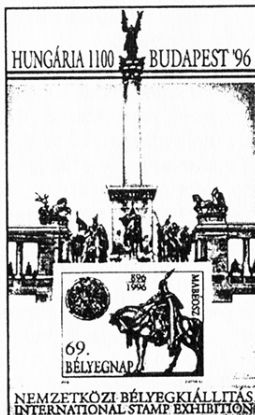
Pri príležitosti historického 1100. výročia osídlenia Maďarov v Karpatskej kotline sa v Budapešti konala v dňoch 12. až 18. augusta 1996 Medzinárodná výstava poštových známok HUNGARIA 1100 BUDAPEST 96. Výstava I. rangu sa uskutočnila pod patronátom Európskej filatelickej federácie FEPA. Požiadali sme známeho zberateľa, zväzového funkcionára, jurymana a publicistu **dr. László Molnára**, aby nám priblížil výstavu a jedno z jej najvýznamnejších sprievodných podujatí.

Organizátorom výstavy bol Zväz maďarských filatelistov (MABÉOSZ) a Maďarská pošta, a.s. Výstava bola situovaná v budínskej hradnej štvrti v neogotických priestoroch sídelného domu *Nadácie maďarskej kultúry* a v sídelnom dome *MABÉOSZ-u*. Organizátori prijali v triedach FIP celkom 182 exponátov. Treba zdôrazniť, že z toho takmer 50 zbierok bolo zaradených do tzv. „*perspektívnej triedy*“ (*haladó osztály, maď.*). Boli to exponáty, ktoré ešte neboli vystavené v súťažných triedach na výstave takto vysokého rangu. Táto skutočnosť si zasluhuje pozornosť, pretože *MABÉOSZ* umožnením získania bezprostredných skúseností novej generácii vystavovateľov sa usiluje o ich odborný rast a skvalitnenie ich exponátov. Novinkou bolo vystavenie 15 exponátov členov odbornej skupiny zväzu „*obrazových pohľadníc*“, ktorí predstavili klasické pohľadnice z konca 19. a začiatku 20. storočia.

Exponáty hodnotila medzinárodná jury podľa zásad FIP. V čestnej triede vynikali exponáty dr. P. Lippaiho a G. Visnyovszkého, pred ktorými boli stále zástupy návštevníkov. V Oficiálnej triede sa s veľkým záujmom stretla kolekcia Poštového múzea s materiálmi prvej emisie známok z roku 1871.

Vzhľadom na príležitosť konania výstavy vybrali mnohí domáci i zahraniční zberatelia exponáty so vzťahom k Maďarsku - z klasic-

kého obdobia druhej polovice 19. storočia, rakúskej pošty v Maďarsku, prvé maďarské vydania ako aj prvých maďarských novinových známok. Pravda, zastúpené boli aj ďalšie teritória.

Vysoko boli hodnotené exponáty - A. Bér (Maďarsko): Maďarské predznámkové listy, J. L. Klein (Holandsko): Poštová história českého kráľovstva 1500-1900, V. Kocak (Turecko): Červený polmesiac, J. Off (Dánsko): Peňažná pošta v Maďarsku 1868-1876 a ďalšie. Slabo bola zastúpená letecká pošta. Za zmienku stojí iba exponát A. Gugerrela (Rakúsko): Kozmická raketa. Podobne aj námetové exponáty získali skromnejšie ocenenia, jedine exponát L. Brendla (ČR): Pohnuté časy v Čechách a Československu 1620-1945 skončil na zlatom stupienku. Veľmi dobre bola zastúpená trieda literatúry. Skvelé dielo F. Riga (Taliansko):

Poštová história Benátok získalo okrem zlatej medaile aj Medzinárodnú veľkú cenu.

Výstavný bulletin, katalóg i palmares v maďarskej a anglickej reči dôstojne reprezentovali túto výstavu. Počas výstavy sa používalo 11 rôznych príležitostných pečiatok. K výstave i k sprievodným podujatiam boli vydané známky a hárčeky (*pozri informácie o nových známkach - pozn. redakcie*). Pamätný hárček vydal aj MABÉOSZ.

(V budúcom čísle o Svetovom stretnutí zberateľov maďarských známok a poštovej histórie)

RECENZIE

KATALÓG KOŠICKÝCH PRÍLEŽITOSTNÝCH TLAČÍ A PEČIATOK 1993-1995

Klub filatelistov 54-01 Košice a spolok košických publicistov vydala katalóg s uvedeným názvom, ktoré spracoval *Viliam Gaál*. Katalóg v rozsahu 24 strán zachytáva neúradne vyhotovené prítláče na poštových lístkoch, celinách, pohľadniciach a obálkach, ako aj nálepne listy a košické príležitostné ručné i stro-jové pečiatky.

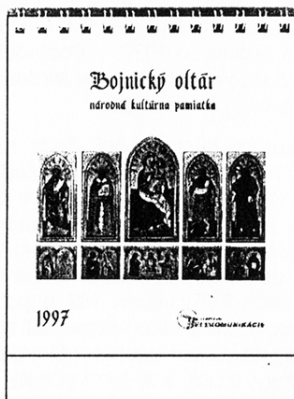
Prvú časť katalógu tvoria reprodukcie týchto materiálov, druhú ich opis podľa vecného členenia a v časovej postupnosti ich vydania. Pri opise je zaznamenaný dátum vydania, názov prítláče resp. príležitost' jej vydania, farby prítláče a náklad. Cenové záznamy autor neuvádza.

Aj keď autor v úvode katalógu nevyklučuje možnosť existencie aj ďalších materiálov, ktoré nie sú v katalógu publikované, práca poskytuje zberateľovi materiálov tohto druhu cenné informácie. Katalóg súčasne plní aj funkciu zoznamu o niektorých významných udalosti a výročí, ktoré

vo východoslovenskej metropole boli v rokoch 1993-1995 dokumentované týmto druhom materiálov pamiatkového charakteru. Údaje o podobných materiáloch zvyčajne nie sú systematicky zazna-menávané a publikované. -vkn-

KATALÓG BOJNICKÝ OLTÁR 1997

Je veľmi dobre, že sa Slovenské telekomunikácie v poslednom čase snažia o propagáciu telefónnych kariet. Po katalógu TK 1995 vydali neďávno kalendár na rok 1997 pod názvom *BOJNICKÝ OLTÁR / NÁRODNÁ KULTÚRNA PAMIATKA*. Grafický návrh, sadzbu, litografiu a výrobu kalendára zrealizovalo vydavateľstvo, tlačiareň a DTP štúdio *DATA PRESS* v Prešove.

Pri mesiaci január je zobrazená kresba Bojnického zámku, a potom pri ďalších mesiacoch jednotlivé telefónne karty z 11-kusovej série *Bojnický oltár*. Na druhej strane listov sú zobrazené zadné strany kariet, ale so zmeneným písmom. Celkovo je tento kalendár veľmi peknou publikáciou a aj vhodným doplnkom zbierky každého telekartistu. *Matúš Kršec*

ČO PÍŠU INÍ

SLOVENSKÁ FILATELIA

V dvojčísele časopisu 7-8 / 96 dr. J.Soukup píše o výsledkoch ankety o najkrajšiu pečiátku roku 1995, Mgr.J.Mička o výsledkoch tohtoročného kongresu mladých

filatelistov, Ing.J.Javorský píše o výrobných odchýlkach a chybách na nových slovenských známkach, J.Nyéki sa prezentuje príspevkom *Pošta v Zamagurí*. Časopis uverejňuje aj prehľad príležitostných pečiatok SR za I.polrok 1996 a adresár Rady a Klubov filatelistov ZSF završuje informačnú časť o činnosti Zväzu slovenských filatelistov. -vkn-

BIATEC

(7/96) V rubrike Atlas peňazí je predstavená história a súčasnosť britskej meny. Ing. Fröhlich z NBS opisuje novú emisiu stokoronových bankoviek, ktoré sú v obehu od 1.7.1996.

(8/96) V čísle nás zaujmú najmä výsledky súťaže na ná-

vrh pamätnej mince k 100. výročiu tatranskej zubačky. Atlas peňazí sa zaoberá platidlami vo Francúzsku. -ik-

V dôsledku organizačných zmien v redakcii časopisu Poštové zvesti sme ich prestali dostávať. Piate číslo vyšlo ešte v Bratislave, šieste už v Banskej Bystrici so zmeneným zložením redakcie. Od čísla 8 má časopis aj novú hlavičku. Do čísla 5 sa časopis tlačil v Komárne, číslo 6 v Martine, číslo 7 v Prievidzi a od čísla 8 sa tlačí v Banskej Bystrici.

Z ich obsahu vyberáme: Najkrajšie príležitostné pečiatky 1995, Fero Horniak - dve výročia (5), Olympijská filatelická výstava v Bratislave, Ako vznikali filatelické a poštové múzeá... (6), Pozor na „falošné“ peniaze!, Spomienka na poštu Košice 2 (7), Prvá na Slovensku (8), Kedy budeme mať poštové múzeum? (9).

Anglicko/francúzsko/nemcko/slovenský poštový slovník v každom čísle pokračoval - od písmena P dospel k písmenu S.

Novému vedeniu redakcie prajeme veľa úspechov a čo najmenej „skriatkovín“.

Filatelie

Septembrové číslo časopisu uverejňuje II. časť článku M. Langhammera Dvadsať rokov automatových známok i II. časť článku Ing. M. Čecha Poľná pošta IFOR v Bosne. Z ďalších príspevkov sme zaznamenali nasledovné: Známky poľskej mest-

skej pošty (Ing. L. Ondruška), Nedoručené či neprevzaté zásielky (O. Šafár), Sto rokov číslovaných pôšt (Ing. V. Feldmann), v seriále Ing. L. Dvořáčka *Filatelistické poklady II.* časť pojednania o starotalianských štátoch. Rubrika *Malá škola filatelie* sa venuje čisteniu známok. Prílohou časopisu je *Špecializovaný katalóg Slovenskej republiky 1993-1996* (I. diel). -vkn-

V letnom dvojčíse časopisu maďarských filatelistov sme si prečítali pokračovanie (4.) článku História antických hier (S. Szekeres), o falošnej pečiatke HOHE RINNE (dr. M. Dragoteanu), Hungariká súvisiace s revolúciou v roku 1956 (A. Hodo-bay), Emisnú činnosť v Európe 1991-1994 (T. a Z. Hübner), v seriále Vysoká škola je uverejnená štúdiá Dr. A. Lovásza o tlačovej doske I. typu 10-krajciarovej známky z roku 1874. 25. výročie vydávania zborníka Philatelica pripomína Dr. Á. Szénás-sy, zaujímavé sú aj postrehy L. Gulyása o elektronických informáciách INTERNET-u. Súčasťou dvojčísľa je i prehľad príležitostných pečiatok za rok 1995. -vkn-

Septembrové číslo časopisu poľských filatelistov uverejňuje niekoľko príspevkov z obdobia II. svetovej vojny (preťažka *POCZTA POLSKA / GEN. GOUV. WARSCHAU*, pošty z vojenských nemocníc, pošta z evakuácii do Poľskej armády vo Francúzsku 1939-1941, trojuholníkové cenzúrne pečiatky z roku

1939) i súčasného obdobia (tlačové formy preťažka 500 Zl na známkach 4 Zl z roku 1989, súvislosti medzi známkami a počítačovým uhrádzaním poštového (Komputeryzacja kontra znaczky), problematika vydávania háččekov a i.). Pre zberateľov celín je určený príspevok o preťažkách na poštových listkoch, námetový filatelista uvítajú ďalšie pokračovanie (44. časť) seriálu Ján Pavol II. vo filatelii. -vkn-

SZLOVÁK ES CSEH

TÁJÉKOZTATÓ

Štvrté tohtoročné číslo bulletinu prináša informácie o nových známkach a celinách SR a ČR, hungarikách na slovenských známkach i zaujímavostiach na českých celinách. Uverejňuje aj niektoré preklady informácií a článkov zo slovenskej i českej tlače (napr. aj zo Zberateľa), recenzuje tri publikácie (Pošta geta Terezín, Falošné Hradčany, Katalóg Trojan). Nechýbajú správy sekcie a filatelistický portrét - tentokrát F. Farkaša z Győru. -vkn-

IKAR

Bulletyn Informacyjny

Informačný bulletin poľských aerofilatelistov IKAR vo svojom septembrovom čísle prináša článok o životnej dráhe kapitána letectva Władysława Gny-siu, o histórii prvého letu z Liberie do USA (1941, 1942), ktorý sa neuskutočnil, reakciu na článok o balónoch lete „Goraszkza '96“, v rubrike *Zo života FIP* informácie o dosiahnutých výsledkoch aerofilatelistických exponátov na medzinárodných a svetových výstavách. Z novínok poľskej aerofilatelie informuje o dvoch balónových letoch: Z Mierna do Sarbinova 20.

7.1996 a z Blonie do Biedasz-
kowa 23.8.1996 (pri príležitosti
Medzinárodného veľtrhu letect-
va a astronautiky). Štvrtou euró-
pou pokračuje prehľad čap-
ských poštových známok s
námetom lietadiel. -vkn-

Wappenkurier

Námetová filatelia: Heráldika
Zväz nemeckých filatelistov má
cca 150 pracovných námeto-
vých spoločností, ktoré sa za-
oberajú vyše 190 filatelistickými
zberateľskými oblasťami. Okolo
15 000 členov v Nemecku a

4 000 zberateľov v zahraničí
profituje z výskumných prác,
publikácií a poskytovaných slu-
žieb týchto odborných spoloč-
ností. Jednou z nich je spoloč-
nosť námetových zberateľov
Heráldika, ktorá od roku 1994
vydáva bulletin **Wappenkurier**
(ročne tri čísla v rozsahu 30-36
strán formátu A4). Na ilustráciu
uvádzame obsah najnovšieho
(šiesteho) čísla z júla tohto
roku:

Pravidelná rubrika **Erby by-
lísk našich členov** (vývoj erbu
mesta Oberkochen). Mestské
erby bývalých nemeckých vý-
chodných území a súčasných
poľských západných a sever-

ných vojvodstiev. Heraldické
pozadie poštových lístkov würt-
temberskej poľnej pošty z roku
1870. Vydanie austrálskych ce-
listvostí (9 listových obálok) z
roku 1983 s erbami jednotlivých
teritórií. Novinky s heraldickými
námetmi z časopisu Michel
Rundschau. Informácie o výsta-
vách a knižných publikáciách.
Pozvánka a program každoroč-
ného členského zhromaždenia.

Kontaktná adresa s možnos-
ťou vyžiadania ukázkového čís-
la bulletinu (zdarma): Dr. G.
Reissig, Otto-Pfeiffer-Weg 12,
42859 Remscheid, B. R.Deuts-
chland.

Ivan Lužák

POHĽADY DO SVETA

MEDAILA PZF ZA PUBLIKAČNÚ ČINNOSŤ

Prezídium Poľského zväzu filatelistov usta-
novilo v roku 1969 udeľovanie osobitnej me-
daili osobám, spoločenským organizáciám a
inštitúciám (v tom i organizačným jednotkám
PZF) za prácu, ktorou sa zaslúžili o rozvoj
poľského filatelistického písomníctva. Na
znak tohto uznania PZF od roku 1970 každo-
ročne udeľuje medailu „Za zásluhy o rozvoj
poľskej filatelistickej publicistiky“.

Medailu udeľuje prezídium na základe ná-
vrhov osobitnej jury, ktorá sa skladá z pre-
sedu, tajomníka a 5 členov, znalcov poľskej
filatelistickej literatúry. Sídlo má v Krakove.
Štatút významnenania ustanovuje, že medaila
môže byť udelená osobám alebo organizá-
ciám, ktoré v príslušnom roku publikovali vý-
znamné odborné, organizačné a propagačné
práce z oblasti filatelie, vydali publikácie,
uverejnili a viedli filatelistické rubriky v no-
vinách, časopisoch, rozhlase a televízii, ktoré
významne prispeli k popularizácii filatelie,
rozsírovali dôležité informácie i odborné znas-
losti v tejto zberateľskej záľube. Medailou
môže byť ocenená i práca a ochota redakcií
tlače, rozhlasu a televízie.

Príslušná jury navrhuje kandidátov na vyz-
namenanie z vlastnej iniciatívy a na základe

návrhov zo zložiek PZF všetkých stupňov.
Medailu môže získať jedna osoba alebo jed-
na organizácia najviac trikrát. Odovzdáva ju
pri vhodnej príležitosti spolu s diplomom člen
prezídia PZF alebo z jeho poverenia pre-
seda, prípadne tajomník jury.

V roku 1995 uplynulo teda 25 rokov od
udeľovania tejto medailu. Za toto obdobie ich
bolo udelených 257. Pravda, niektorí význam-
ní filatelistickí publicisti získali medailu i dva-
prípadne trikrát. Medzi vyznamenanými publi-
cistami sú aj niektorí autori článkov alebo
iných prác o poľských známkach zo zahra-
ničia. Medzi nimi zo Slovenska získal túto
medailu už v roku 1975 MVDr. Pavol Hallon z
Malaciek, najmä za štúdijnú prácu o poľských
celinách. V roku 1984 medaila bola udelená
aj Čechovi Jiřímu Královi z Karvinej a v roku
1995 i redakcii bulletinu Klubu zberateľov poľ-
ských známok „Syrena“ pri príležitosti 15.vý-
ročia vydávania tohto periodika venovaného
poľským filatelistickým materiálom a filatelii v
Poľsku.

Mgr.Ján Malík, Krakov

SAJGA NA POSTUPE

Bystronohá antilopa *sajga tatárska Saiga ta-
tarica tatarica* z čeľade turovitých (Bovidae),
ktorá obýva kazažské stepi a polopúšte, pre-
ukázala nebývalé schopnosti na predpoveda-
nie počasia. Stádo sájg neraz opustia miesta
Betpak-Daly a urobia rýchly prechod na juh
Kazachstanu, do predhorí Severného a Zá-

padného Ťanšanu. Na stá kilometrov dlhých cestách zvieratá preplávajú cez niekoľko veľkých riek. Vlastný „biologický barometer“ sajgu upozorňuje, že sa približujú veľmi silné metelice, ktoré sa rozpuťávajú v stepiach. Táto zostrená schopnosť pocitovať počasie je pre vedcov zatiaľ záhadou.

Sajga ešte začiatkom 20. storočia žila vo východnej Európe, ale bola už na okraji vyhynutia. Teraz v Kaspickej oblasti žije už 2 miliónov týchto zvierat, ktoré sú národohospodársky veľmi užitočné.

O tom, aká dôležitosť sa pripisuje zachránenej sajge, svedčí aj to, že na I. medzinárodnom teriologickom kongrese (TIC) v Moskve v roku 1974 hlava sajgy tatárskej bola emblémom kongresu, v ilustrácii príležitostnej poštovej pečiatky (Moskva - V - 234 / I. medzinárodný vedecký kongres o cicavcoch 6.- 12.6.1974), ďalej jej obraz je na príležitostnej kongresovej poštovej známke (ZSSR Mi.4238) a tiež na propagačnej príležitostnej kongresovej celinovej obálke (20.3.1974). Okrem toho obraz sajgy tatárskej nájdeme na samostatnej sovietskej celinovej obálke (17.5.1974). Na mongolskej poštovej známke Mi. 175 je vyobrazená sajga mongolská *Saiga tatarica mongolica*. -joje-

SVETOVÝ REKORD

V časopise Zberateľ '96 (č. 7-8, str.36) už bola uverejnená informácia o vytvorení najväčšieho živého obrazu poštovej známky dňa 22.6.1996 vo Švajčiarsku, ktorý bol zapísaný do Guinnessovej knihy rekordov. Táto akcia pokračovala - a hádam ešte hodnotnejším - filatelistickým rekordom rýchlosti vydania poštovej známky.

Živý obraz vytvorilo uvedený deň vyše 10 tisíc cvičencov na ploche 54x49 m na štadióne *Wankdorf* v Berne. Pred akciou boli na tejto ploche pripravené v pravidelných vzdia-

lenostiach balíčky pláštienok a čiapok v šiestich farbách. Sformovanie jednotlivých dielov obrazu, nápisu *HELVETIA* a nominálnej hodnoty 90 (Rp) trvalo 81 minút a o 14.16 hod. bolo zdokumentované fotografickým záberom z helikoptéry. Vyhotovenie známky z tohto záberu malo potom nasledujúci časový sled:

V ten istý deň 18.00 hod. - vyvolanie diapozitívov, 24.00 hod. - zhotovenie litografie a filmov. Na druhý deň (23.jún) 5,45 hod. - príprava tlačiarenských platní, 11.00 hod. - prvé nátlaky, 12.00 hod. - prvý hárok známok, 23.30 hod. - vytlačený celý náklad. V dňoch 24. až 26. júna sa známky distribovali na pošty, 27.júna bol začiatok predaja novej známky s nápisom *GUINNESS RECORD* na všetkých cca 3 700 poštových úradoch Švajčiarska!

Ivan Lužák

CHORVÁTSKO - 2 X ŠPORT

Štvrtého júla vydalo Chorvátsko dve poštové známky so športovou tematikou. K OH v Atlante a 100.výročiu novodobých olympijských hier vyšla známka s nominálnou hodnotou 1 kuna v náklade 500 tisíc kusov. Na OH v Atlante chorvátski športovci nastúpili v 14 disciplínach: Atletike, boxe, gymnastike, jachtingu, kajaku, basketbale, plávaní, hádzanej, stolnom tenise, streľbe, tenise, vodnom póle a zápasení.

Druhá známka je venovaná chorvátskemu *Sokolu* a vyšla pri príležitosti 150.výročia narodenia jeho zakladateľa *Josipa Fona*. Jej nominálna hodnota je 1,40 kuna, náklad 350 tisíc známok. -ik-

CM K STOROČNICI FILMU

Ako mnoho iných štátov i Fínsko vydalo rozsiahlu sériu známok k 100. výročiu filmu.

Na známkach zaradených do známkového zošitku sú hlavné postavy z rozličných fínskych filmov. Na rozdiel od iných štátov (keď ani tu nechýba FDC a príležitostná pečiatka) vydala fínska poštová správa k týmto známkam i analogické pohľadnice.

Originalita je tu tá, že na CM sú reproduované pôvodné plagáty k prvému uvedeniu príslušných filmov s obrazmi hercov a herečiek, ktoré sú zobrazené na známkach. Na adresnej strane CM je vytlačená poštová známka s podobným filmovým motívom ako je na známke v sérii. Známky sú na CM opečiatkované pečiatkou prvého dňa vydania (1.4.1996). -Zc-

ZAÚJÍMAVÁ POHĽADNICA Z KANADY

V roku 1776, 4. júla, vyhlásilo 13 anglických kolónií nezávislosť a utvorili Spojené štáty americké. K 200. výročiu tejto udalosti vydali v Kanade pre nás zaujímavú pohľadnicu, zobrazujúcu rodostrom slovensko-amerických hrdinov. Reverz pohľadnice uvádza text: Veľkosť slovenského národa sa odzrkadľuje v heroizme slovensko-amerických veľikánov.

Pred dvadsiatimi rokmi, kedy bola pohľadnica vydaná, by z 15 portrétov bola mnohým známa sotva jedna tretina. A poznať všetkých je pre väčšinu ľudí úlohou ťažko splniteľnou... Každý by asi poznal dobrodruha, cestovateľa a spisovateľa Mórica Beňovského, reverenda Jozefa Murgaša a astronóma slovenského pôvodu Eugena Cernana. K známym osobnostiam možno teraz priradiť Alberta Mamateya, signatára Clevelandskej dohody. Samozrejme, za zmienku stojí aj ďalších 12 zobrazených osobností, napr. Štefan Furdek a Peter Rovnianek, zakladatelia MS a spoluzakladatelia Slovenskej ligy v USA, Michal Bosák senior - bankár, finančník a slovenský národný pracovník, Matúš Jankola, autor Memoranda slovenskej ligy. Plukovník John Slezák bol diplomatom, pracoval v najvyšších kruhoch pri prezidentovi USA.

A ďalší - Ján Polorecký, Fr.Ján J.Lach, Sr. Miriam Tereza Demjanovičová, kapitán František Beňovský, plukovník G.Mihalovský a oceliarsko-banický pracovník Ján Slovák - ešte čakajú na svoje kapitoly. Encyklopedické slovníky odzrkadľujú vzťah nedávnej minulosti k dávnej histórii našich krajanov, ktorí sa preslávili v ďalekej cudzine. Vykonali veľa pre to, aby po nich zostalo len málo alebo nič?

Ťažko a dlho budeme splácať dlh informačnej bariéry desaťročí. Mgr.J.Mička

INZERCIA

● **Hľadám zberateľa na výmenu** doporučených listov od 1.1.1993. Vymením pečiatky z rokov 1989-1991 za letecké nálepky. Ľudovít Vaculčíak, 9.mája č.17, 977 01 Brezno. Z 274

Z a d a r m o

uverejníme inzerciu v našom časopise. Viac než 200 zberateľov z 90 krajín sveta hľadá partnera na výmenu. Informácie:

STAMPTRADER

P.O.BOX 479X, Dowling Ontario POM 1 RO Canada

● **Hľadám varianty na slovenských TK.** V. Kubani, Vorhelner Strasse 5, D-593 15 ENNIGER-LOH, BRD. Z 275

FILATELIA

Košice

Hlavná 21 (vo dvore)

Nákup - predaj

Telefón: 095 / 62 259 12

● **Hľadám bohy a iné dokumenty** súvisiace s Darexom, Tuzexom a obchodným domom ARA. Z.Šustek, ÚZ SAV, Dúbravská 9, 842 06 Bratislava. Z 276

● **Hľadám slov. poštové lístky,** celistvosti aj s pečiatkami, mince a bankovky. Karel Kosek, Fabergut 49, 905 47 Stein (BRD). Z 277

● **Predám katalóg S.Gibbons-**Anglicko 1995 (2100 Sk). Gejza Griač, Športová 31, 915 01 Nové Mesto n/Váhom. Z 278

● **Hľadám partnera na výmenu** celistvostí z misií OSN. Jozef Korený, Soblahovská 39 / 81, 911 01 Trenčín. Z 279

● **Hľadám partnera na výmenu** neupotrebených známok, TK a bankoviek. Ponúkajte možnosť výmeny. Korešpondencia rusky, poľsky, nemecky a anglicky. Stanis-

law Rutkowski, P.O.Box 50, PL 77-310 Debrzno, Poľsko. Z 380

● **Hľadám partnera na výmenu** noviniek i starších materiálov. Zbieram známky, FDC a celiny. Korešpond. maďarsky a anglicky. Varga Tibor, Pf. 48, 8602 Siófok, Hungary. Z 281

ALBUM PONÚKA

Ceny ponúkaných materiálov platia vždy len do vydania ďalšieho čísla časopisu **Zberateľ'96.**

K cenám účtujeme poštovné a balné.

Objednávky prosíme adresovať na predajňu

ALBUM, Račianska 17, 831 02 Bratislava,

☎ 07 / 250 149,

kde máme zriadenú

pišomnú predajňu.

Adresovaním Vašich objednávok na túto predajňu urýchlíte ich vybavenie!

Pre abonentov časopisu poskytujeme na všetky ponúkané položky **5-percentnú zľavu!**

PONUKA

FILATELISTICKÉHO MATERIÁLU

■ **Doskové vady zn. ★ ★ SR 1993/95**

Doskové vady a odchýlky na slovenských známkach z roku 1993, spojené typy v štvorblokoch, resp v 6-bloku, označenie podľa katalógu Slovensko ZSF 1995.

Štatný znak (3 Sk):

DO ZP 1/1+ZP 1/11	32,-
DV ZP 2/23	36,-
DO ZP 2/1+ZP 2/11	32,-
DV ZP 1/48	36,-

Ružomberok (5 Sk):

DV ZP 2/5	36,-
DV ZP 2/17	36,-
DV ZP 2/23	36,-
DV ZP 2/87	36,-
DV ZP 1/85	36,-

Košice (10 Sk):

DV ZP 1/26 56,-

Prezident (2 Sk):

DV ZP 1/40 30,-

Ochrana prírody - Dub (3 Sk):

DV ZP 2/40 32,-

Ochrana prírody - Hrab (4 Sk):

DV ZP 1/33 36,-

DV ZP 1/39 36,-

DV ZP 2/15+ZP 2/25+ZP

2/27 (6-blok) 56,-

DV ZP 2/44 36,-

A. Dubček (8 Sk):

DV ZP 2/53 56,-

DV ZP 2/70 56,-

DV ZP 2/88 56,-

Europa/M.Čunderlík (14 Sk):

ZP 4 s II.typom (TL) 600,-

Cyril a Metod (8 Sk):

DV ZP 1/29 56,-

DV ZP 1/49 56,-

Slovenčina (2 Sk):

DV ZP 1/9+ZP 1/10 30,-

DV ZP 1/50 30,-

DV ZP 2/45 30,-

Hradný vrch (50 Sk):

DV ZP 1/64 298,-

Vianoce 1993 (2 Sk):

DV ZP 2/3 30,-

Ďalšie odchýlky:

Prezident (3 Sk): bez vytláčenej hodnoty 3000,-

CEPT EUROPA 1995: nedotlač na FDC 75,-

■ **Známky ★ ★ ČSR I.**

N 6 10 h Hradčany, nezúbk.	600,-
N 9 20 h detto	4500,-
N 13 30 h detto	5600,-

■ **Známky ★ ★ ČSR**

● Kompletný ročník 1963 (bez PL)	460,-
● Kompletný ročník 1964 (bez PL)	523,-
● Kompletný ročník 1965 (bez PL)	549,-
● Kompletný ročník 1966 (bez PL)	854,-
● Kompletný ročník 1967 (bez PL)	417,-
● Kompletný ročník 1968 (bez PL)	298,-
● Kompletný ročník 1969 (bez PL)	191,-
● Kompletný ročník 1970 (bez PL)	188,-
● Kompletný ročník 1971 (bez PL a K)	190,-

● Kompletný ročník 1972 (bez PL)	242,-
● Kompletný ročník 1973 (bez PL)	178,-
● Kompletný ročník 1974 (bez PL, K a S)	131,-
● Kompletný ročník 1975 (bez PL, K, S a A 2175a)	195,-
● Kompletný ročník 1976 (bez PL, K, S a odchýliek papieru)	199,-
● Kompletný ročník 1977 (bez PL, K a S)	180,-
● Kompletný ročník 1978 (bez PL, K, S a bez H 2327a)	508,-
● Kompletný ročník 1979 (bez PL, K, S a bez H 2364+a, HII)	226,-

Rok 1980

2413-14	Zvitkové výplatné	5,-
2415-17	ZOH Lake Placid	9,-
2418-21	LOH Moskva	11,-
2422	MMM Košice	1,-
2423-26	Mestské erby	3,-
2427-28	Kultúrne výročia	2,-
2429-33	Interkozmos	22,-
H 2434	detto hářček	20,-
2434	známka z hářčka	18,-
H 2434a	hářček neperforov.	150,-
2435	35 rokov ZNB	1,-
2436-37	V.I.Lenin+B.Engels	2,-
2438-41	Významné výročia	4,-
2442	Výročie zalozenia OSN	6,-
H 2442	detto hářček	12,-
2443-44	Spartakiáda 1980	2,-
2445-48	Flóra Olomouc a Bratislava	18,-
2449-53	Vystínhovaná grafika	17,-
2454	Sčítanie ľudu	1,-
2455-56	Pražský hrad 1980	12,-
	PL 2455-56	95,-
2457-58	Bratislavské motívy	12,-
	PL 2457-58	55,-

2459	10. výrocie vzniku SZM	1,-
2460	Veľtrn zn. Essen	30,-
H 2460	detto hářček	70,-
2461-65	Umenie 1980	30,-
	PL 2461-65	140,-
2466	Deň čs. známky	2,-
● Kompletný ročník 1980 (bez PL, H 2434a)	311,-	

Rok 1981

2467	VII. päťročný plán	1,-
2468	Medzinárodný rok invalidov	1,-
2469-73	Hist. poštové vozy	28,-
2474-81	Osobnosti	8,-
2482	Interkozmos	10,-
H 2482	detto hářček	20,-
2483	XVI. zjazd KSČ	2,-
2485-87	Výročie KSČ	5,-
2488	Výročie poľnospod. múzea	1,-
H 2489	Výstava WIPA 1981	80,-
2490	Socialistické voľby	1,-
2491-93	Socialistická výstavba	4,-
2494-95	Bratislavské motívy	15,-
	PL 2494-95	65,-
H 2496	Picasso: Guernica	20,-
2496	známka z hářčka	15,-
2497	Bábkarska Chrudim	2,-
2498	Mapa ČSSR, papier fl	1,-
2499	Výročie CO	1,-
2500	Výročie ZVÁZARM-u	1,-
2501	Výstup na Rysy	4,-
2502-06	BIB 1981	28,-
2507-09	50 rokov ZOO Praha	14,-
2510	Boj proti fajčeniu	5,-
K2510	detto s kupónom	20,-
H2510	detto hářček	70,-
2511-12	Pražský hrad 1981	16,-
	PL 2511-12	65,-
2513-17	Umenie 1981	35,-
	PL 2513-17	145,-
2518	Deň čs. známky	2,-
● Kompletný ročník 1981 (bez PL a K)	390,-	

Rok 1982

2519	V.I.Lenin	2,-
	PL 2519	30,-
H2520	detto hářček	25,-
2521-23	MS vo futbale	12,-
2524	Odborový zjazd	1,-
2525-28	Mestské erby	3,-
2529	Mostecký štrajk	1,-
2530	Medzinárodná železničná únia	7,-
2531	Všeodborový zjazd	1,-
2532	J.Dimitrov	1,-
2533-37	Hudobné motívy na starých rytinách	10,-
2538	Lidice	5,-
H 2538	detto hářček	40,-
2539-40	Lidice a Ležáky	2,-
2541	Zasadanie VZ OSN	15,-
H2541	detto hářček	40,-
H2542	PHILEXFRANCE '82	60,-
2543	Pamätník na Žižkove	1,-
2544	UNISPACE '82	15,-
H2544	detto hářček	40,-
2545-48	Hrady a zámky	7,-
H2545-48	detto hářček	10,-
2549-50	Pražský hrad 1982	16,-
	PL 2549-50	60,-
2551-52	Lode	7,-
H2553-54	detto hářčeky	80,-

2555-56	Bratislavské motívy	16,-
	PL 2555-56	65,-
2557-59	Socialistická výstavba	5,-
2560	30 rokov ČSAV	6,-
2561-62	Výročie VOSR a ZSSR	2,-
2563-67	Sochárstvo	32,-
2568-72	Umenie 1982	34,-
	PL 2568-72	145,-
2573	Deň čs. známky	2,-

● Kompletný ročník 1982 (bez PL)	498,-
--	-------

Využite ponuky čs. známok aj zo Zberateľa č. 4, 5, 6, 7-8 a 9!

DOPLŇTE SI DO SÉRIE!

Priehradkové listy ČSR ★★

PL 841	Kroje I. typ	700,-
PL 842	Kroje II. typ	1200,-
PL1018	Hřiby	190,-
PL1019	Hřiby	190,-
PL1025	UNESCO	65,-
PL1078	Vtáci	120,-
PL1079	Vtáci	195,-
PL1217	Motýle	30,-
PL1218	Motýle	90,-
PL1219	Motýle	90,-
PL1220	Motýle	110,-
PL1221	Motýle	190,-
PL1222	Motýle	270,-
PL1223	Motýle	230,-
PL1264	PRAGA '62	160,-
PL L 50	PRAGA '62	65,-
PL L69-71	PRAGA '68	1350,-
PL1280	Chrobáci	115,-
PL1281	Chrobáci	100,-
PL1331	Ľudová tvorivosť	120,-
PL1347	Horská zver	220,-
PL1348	Horská zver	245,-
PL1394	LOH Tokyo, nápis vpravo	195,-
PL1602	Expo 67 Montreal	45,-
H 3006	Objavenie Ameriky	420,-

Priehradkové listy ČSR ○

H 564	PRAHA 1950	250,-
PL 771	Revolucionár	2800,-
PL 774	Mauzóleum	2000,-
PL1013	M.Švabinský	110,-
PL1017	BRNO 1958	50,-
PL L62	PRAGA 1968	55,-
PL1394-99	LOH Tokyo 1964	1600,-
PL2369B	Horské kvety	120,-
PL2549-50	Pražský hrad	50,-
PL2555-56	Bratislavské motívy	50,-
H 3006	Objavenie Ameriky	300,-

Čiernotlač ČSR II.

ZVL 2	Janáček	170,-
ZVL 3	Praha '68 - L 62	40,-
ZVL 4	Dürer	50,-
ZVL 10	Brno '74	50,-

ZVL 12	Tizian	60,-
ZVL 14-15	Holubice, pár	400,-
ZVL 16	Essen	170,-
ZVL 17	Stockholmia '86	120,-
ZVL 18	Hafnia '87	170,-
ZVL 19-21	Praga '88 + Finlandia (4 ks)	165,-

Čiernotlač SR

Európa '95 (číslovaná)	400,-
Spíšsky hrad (číslovaná)	80,-
Kostofany (číslovaná)	80,-
detto so slov. prítláčou	1100,-
Ochrana prírody-výr (číslovaná)	80,-
A.Szokol (číslovaná)	60,-
detto so slepotlačou	160,-
Europa 1995 (nečíslovaná)	250,-
detto s prítláčou	300,-
Dunajfília '95 - palmare (číslovaná)	300,-
100 rokov slovenskej filatelie (číslovaná)	60,-
100 rok filmu Jánošík (nečíslovaná)	60,-
Vikolínec (nečíslovaná)	60,-
Návrh známky 350 rokov zalo- ženia Trnavskej univerzity (číslovaná)	130,-

■ Známky NDR ★★

Číslo katalógu Michel, v zátvorke
sú uvedené ceny v MM

1975

2096-8/PL	Rozprávky (5,75)	23,-
2099-4	ZOH Innsbruck (8)	32,-
2105/H43	ZOH Innsbruck (6,25)	25,-
2106	W.Pieck (0,5)	2,-

1976

2115/H44	Dr.Sorge (5)	20,-
2116-7	Armáda (1,1)	5,-
2121	Palác Republiky (1,50)	6,-
2123-4	Deň strany (1,1)	4,-
2132/H46	LOH Montreal (4,5)	18,-
2141-5	Umenie (6,75)	27,-
2163-8	Mosty (7,5)	30,-
2187-2/PL	Rozprávky (7)	28,-

1977

2203-7	Príroda (5,25)	21,-
2208-9	Lipský veľtrh (1,2)	5,-
2223	Technika (0,7)	3,-
2224-8	Hudobné nástroje (8)	32,-
2219	Kongres FDG (0,7)	3,-
2229-4	Rubens (8,5)	34,-

1978

2293	A.Cabral (0,7)	3,-
2308-9	Lipský veľtrh (1,4)	6,-
2310-2	Interkozmos (3,20)	13,-
2313/H52	Interkozmos (6,5)	26,-
2330-5	Africké umenie (6,5)	26,-
2343-4	Výstava Cottbus (1,75)	7,-
2376-1	Palebne zbrane (10)	40,-
2382-7/PL	Rozprávky (9,25)	37,-

1979

2405	Loď (0,75)	3,-
2406-1	Osobnosti (6,75)	27,-
2414-7	Vagóny (3,75)	15,-
2418-1	Indické miniatúry (8,5)	34,-
2422-3	Rok dieťaťa (1,8)	7,-
2424-5	Obnova Berlína (1,4)	6,-
2428	Agra (0,6)	2,-
2426-7	Festival (1,8)	7,-
2429-0	Trajekt (3,2)	13,-
2433-4	Spartakiáda (1,5)	6,-
2435-0	Kvety (10)	40,-
2443/H55	Výstava Dražďany	24,-
2444	Kongres (0,65)	3,-
2451	Pomník (1)	4,-
2452-3	Lipský veľtrh (1,3)	5,-
2454-7	Osobnosti (1,8)	7,-
2458-1	30 rokov NDR (2,5)	10,-
2462/H56	30 rokov NDR (4,75)	19,-
2463	Vietnam (0,7)	3,-
2472-7/PL	Historické bábiky (10)	40,-

1980

2486-9	Záhrady (6,5)	26,-
2492-7	Osobnosti (5,75)	23,-
2503-5	LOH Moskva (4)	16,-
2514-5	Rostock (1,2)	5,-
2516-9	Interflug (9)	36,-
2520/H59	Aerosociflex (6,75)	27,-
2547/H61	Umenie (5,5)	22,-
2562-5	Vlaky (7)	28,-
2566-1/PL	Hračky (10)	40,-

1981

2646-7	Deň filatelistov (2,5)	10,-
2651-6	Lode (10)	40,-
2601	Energia (5,5)	22,-
2648	Solidarita (0,7)	3,-
2657-0	Veterné mlyny (6)	24,-
2661-6/PL	Historické hračky (11)	44,-

■ Známky Rakúska

Označenie podľa katalógu Michel,
pokiaľ nie je označené inak, sú
známky ★★

180-84	Vojnové motívy	35,-
228-42	Výplatné s pretl.Deutsch -Österreich	35,-
247-51	detto	12,-
632-37	Vynálezcovia	355,-

642-45	Zimná pomoc	115,-
649-57	Rakúski lekári	480,-
738-70 II. + 763b	Krásky	
	Rakúska	830,-
803-10	Veľtrh vo Viedni	45,-
838-53	Krásky Rakúska	660,-
858-67	Obnovenie Rakúska	30,-

132-158	Porto (chýbajú hodn. 5,14,16,18,24,28,31, 35 a 39 gr)	5800,-
---------	---	--------

Nemecko- Deutsches Reich

Označenie podľa katalógu Michel,
pokiaľ nie je označené inak, sú
známky ★★

565-68	Návrat Sárska	1350,-
569-70	Padlým vojakom I. sv.vojny	280,-
569x	detto	360,-
573-75	Hudobníci	360,-
588-97	Ludové kroje	2700,-
603	10.výročie Lufthansy	620,-
609-16	OH Berlin 1936	1750,-
621/H4	detto, hárček	390,-
634-42	Moderná architektúra	1100,-
643-45	V prospech letectva	175,-
651-59	V prosp.námorného loďstva	1500,-
660-61	5.výročie nástupu A.H.	190,-
664	Narodeniny A.H.	170,-
669-70	Narodeniny Zeppelina	690,-

675-83	Pomoc vých.Nemec- ku +kvety	1350,-
684-85	Sudety	380,-
689-90	Ríšsky znak	295,-
692-93	Výstava záhradníctva /Stuttgart	195,-
730-38	Zimná pomoc banikom I.	840,-
739-42	Jamý Lipský veľtrh	110,-
744	Narodeniny A.H.	180,-
750	50.výr.nemeckého Helgolandu	390,-
751-59	Zimná pomoc II.	540,-
760-61	50.výročie Dipktheria -séra	190,-
763	Nemecko-Talianske bratstvo	85,-
764-67	Jamý Lipský veľtrh	145,-
768-71	Jamý Viedeňský veľtrh	145,-
772	Narodeniny A.H.	255,-
773-78	Priateľstvo nemeck. spojárov	620,-
779	Veľká cena Nemecka v jazdectve	240,-
803	Brandenburgská brána	170,-

804-05	Viedeňský veltrh	150,-
806-09	Krajinky	290,-
810	150 rokov úmrtia W. A. Mozarta	12,-
811	Deň známky	45,-
812	Pamiatke padlým hrdinom	25,-
813x	Narodeniny A. H.	280,-
813y	detto	190,-
814	Veľká cena Nemecka	280,-
816-17	10 r. Nemeckej spoloč. umelec. remesiel	40,-
818	Deň SA	15,-
819	400. výrocie úmrtia P. Henleina	28,-
820-22	Európsky poštový kongres/Viedeň	55,-
823-25	detto, preťah 19. október 1942	115,-
828	Deň známky	10,-
829	Brandenburgská brána	26,-
830	Ríšska orlica s číslom	10,-
831-42	Padlým hrdinom Wehrmachtu	280,-
843	Deň mládeže	12,-
844-49	Narodeniny A. H.	185,-
855-56	Nar. P. Roseggera	15,-
857-58	Veľká cena Viedne	20,-
859	10. výr. zimnej pomoci	10,-
860-61	Nem. spolok umelec. remesiel	15,-
862	800 rokov Lübecku	10,-
863	20 rokov puču A. H.	10,-
864	100 r. nar. dr. R. Kocha	10,-
865	11 rokov uchopenia moci A. H.	12,-
866-68	25 rokov nemeckej leteckej pošty	30,-
886	1200 rokov mesta Fulda	10,-
887	55. narodeniny A. H.	15,-
896	400 rokov univerzity v Königsbergu	10,-
897-98	Zraz v Innsbrucku	15,-
902-03	Nem. spolok umelec. remesiel	15,-
907	400 r. Oldenburgu	10,-
Doplatné:		
155-65	Orlica na podstavci	290,-

■ Západné Nemecko ★ ★

336	St. Bernward	9,-
344	George C. Marshall	32,-
408-11	Rozprávky	15,-
416-27	Zámky	35,-
440-42	Vynálezy	4,-
447-50	Rozprávky	10,-
464-67	Vtáky	10,-
468-74	Doprava	17,-
511-14	Vysoká zver	13,-
516-17	Pošta	12,-
529-32	Zvieratá	30,-
538-41	Rozprávky	15,-
549-52	Zvieratá	45,-
571-74	Bábiky	13,-
578-81	Kone	40,-

612-15	Rozprávky	45,-
Blok 3	Osobnosti	100,-
Blok 4	Osobnosti	37,-
Blok 6	Sapporo 1972	42,-
Blok 10	25 rokov DDR	23,-
585	Erby	13,-
291-94	Zvieratá	13,-
250-53	Vtáky	8,-

■ Západný Berlín ★ ★

218-29	Historické miesta	60,-
254-65	Budovy	60,-
266-69	Rozprávky	10,-
299-02	Zvieratá	20,-
303-08	Umenie	27,-
310-13	Rozprávky	13,-
322-25	Bábiky	12,-
326-29	Kone	28,-
354-57	Historické postavy	30,-
378	Rozprávka	3,-
379-84	Elektricky	60,-
386-89	Detské kresby	30,-
485-88	Rozprávky	10,-
514	Rastlina	10,-
552-55	Praveké zvieratá	40,-
567-68	Šport	25,-
592-93	Lietadlá	50,-
596-97	Šport	25,-
599	Šport	8,-
600	Medzinár. telekom	15,-
601	Moses Mendelssohn	15,-
602	Kvety - orchidea	8,-
603-06	Pouličné svietidlá	45,-
Blok 3	Automobily	25,-
Blok 6	Chránové výjavy	9,-
Blok 7	Chránové výjavy	9,-

Známky Rumunska

Katalógové čísla MICHEL; známky ★ ★

522-23	Výročie Malej dohody, preťah CECHOSLOVACIA-YUGOSLAVIA 1920-1936 (1936)	60,-
536-37	Zámok ARGES, miesto uzavretia Malej dohody (1937)	28,-
4613-20	1. výročie Revolúcie (1990)	40,-
4637-41	100 rokov úmrtia V. van Gogha (1991)	7,-

■ Známky Ruska ★ ★

Novinky roku 1996

Mačky, PL (10-blok)	120,-
Deň víťazstva	12,-
Deň víťazstva, PL (8 zn.+K)	96,-
Električkové vozne, (5 zn.+H)	80,-
Električkový vozň, PL (6 zn.)	160,-
850 rokov Tuly	18,-
EUROPA/Slávne ženy (2 zn.)	40,-
50 rokov UNICEF	12,-
50 rokov UNICEF, PL (8-blok)	100,-
Umenie P.P. Sokolova (3 zn.)	55,-
750. výročie Moskvy (6 zn.)	50,-

detto PL (3 PL)	150,-
Porcelán (5 zn.)	65,-
Zmluva s Bieloruskom (1 zn.)	20,-

■ Bielorusko ★ ★

Černobyľ (3 zn.+K v 4-bloku)	20,-
Kroje (3 zn.+ H)	55,-
Zmluva s Ruskom (1 zn.)	10,-

■ Kirgizstan ★ ★

Plazy (7 zn.+H)	85,-
-----------------	------

■ Ukrajina ★ ★

Atlanta 1996 (3 zn.+H)	75,-
------------------------	------

■ Uzbekistan ★ ★

Atlanta 1996 (4 zn.)	85,-
Motýle (7 zn.+H)	150,-

■ Generalgouvernement

Označenie podľa katalógu Michel, pokiaľ nie je označené inak, sú známky ★ ★

52-55	Červený kríž	160,-
56-58	1. výročie vzniku GG	110,-
56-58	detto, ľavý horný okraj s prílohou orlice -dvojpáska	280,-
59-62	Zimná pomoc	80,-
92-95	600 rokov Lublina	18,-
92-95	detto, ľavý horný okraj s prílohou orlice-dvojpáska	60,-
101-03	Narodeniny A. H.	18,-
104	M. Koperník - 400 rokov úmrtia	12,-
105-09	NSDAP v GG	10,-
113-16	Mestá	18,-
120-24	V prospech kultúrneho fondu	10,-
Doplatné:		
1-15	Chýbajú hodnoty 10, 20, 24, 30, 60 gr	210,-
25-36	Orlica nad mestom	40,-

■ Maďarsko

Ponuka známok Maďarska zo Zberateľa č. 7-8 stále platí.

Ďalšia ponuka maďarských známok □ strihané (číslovanie podľa katalógu Michel, známky ★ ★):

1758-61	Kozmos	500,-
1762-64	Konferencia RVHP	60,-
1788	Osobnosti	25,-
1793-95	150. výr. narodenia F. Liszta	100,-

1798,1807	Osobnosti	á 25,-
1816,1817	Osobnosti	á 14,-
1839-40	100 rokov tlače	20,-
1841	Osobnosti	10,-
1842	Boj proti malárii	60,-
1844	Mierová konferencia v Moskve	10,-
1845	Festival mládeže	36,-
1866,1867	Osobnosti	á 20,-
1868-71	Deň známky	180,-
1872	25 rokov maďar. petrochémie	10,-
1906,1919-20	Výročia	á 25,-
1921	Výročia	40,-
1922	Výstava ruží	100,-
2008	25 rokov mládež. organizácie	25,-
2026	Veľtrh Budapešť	28,-
2029	Osobnosti	25,-
2030	Osobnosti	35,-
2042	Turistický kongres	40,-
2067,2070	Osobnosti	á 25,-
2068	K.Marx	35,-
2122	Leonardo da Vinci	90,-
2124	100 rokov UII	100,-
2126	Konf.ministrov pôšt	20,-
2127-35	História tenisu	240,-
2136	20 rokov medzinár. spolupráce	24,-
2141-50	Cirkus '65	180,-
2163,2174,2183	Výročia	á 20,-
2210	Osobnosti	24,-
2218-19	Kozmos	130,-
2220-21	Múzeum dopravy	60,-
2237	OSN	60,-
2238	Osobnosti	24,-
2240	10 rokov atomového výskumu v Dubne	80,-
2241,2251,2254	Výročia	á 40,-
2252,2253	Výročia	á 24,-
2307-13	Kvety	180,-

2317-20	Aerofila '67	180,-
2321	Turistika mládeže	35,-
2387-94	Mačky	240,-
2395	Výročia	45,-
2396	Výročia	80,-
2397	Výročia	40,-
2398-05	Omitolog. kongres	180,-
2406	K.Marx	60,-
	Výročia	35,-
2409-15	Umenie	180,-
2417-20	Balaton	45,-
2421	Letecká	30,-

2432,2433,2451	Výročia	á 30,-
2443-46	Deň zn., keramika	160,-
2452-59	Záhradné kvety	160,-
2460-62	50 r.KS Maďarska	60,-
2463-64	50 r.KS Maďarska	60,-
2465-71	Umenie	180,-
2473	Rok ľudských práv	24,-
2474	Ady Endre	45,-
2475	Výročie	30,-
2486-90	Maď.republ.rád (50)	70,-
2494-01	Motýle	180,-
2502	Balaton	5,-
2503	Výplatná	8,-
2504	Výstava Budapešť '71	60,-
2505	IAO (50 rokov)	45,-
2506-12	Umenie	220,-
2514-17	Podunajské mestá	45,-
2518	Obrana mieru (50)	30,-
2520-27	Št.geolog.ústav (100)	160,-
2528-31	Deň známky	180,-
2536	Kongres o umeníi	30,-
2537-42	Jazdectvo	200,-
2543	100 r.pošť. lístkov	18,-
2544,2546	Výročia	á 60,-
2545	VII.kongres FSM	24,-
2547-54	Kozmos	180,-
2555-61	Umenie	180,-
2562	Výstava holubov	40,-
2564-71	Historické vozy	200,-
2572-74	Výst. Budapešť '71	100,-
2577	Budapešť. metro	40,-
2580	Interkozmos	30,-
2581	V.I.Lenin (100)	30,-
2583	Lehár (100)	30,-
2584-85	Expo '70 Osaka	60,-
2586-92	Umenie	180,-
2599	200 rokov hutí	20,-
2601	Veslárske preteky žien	40,-
2602	Štefan I. (1000)	30,-
2615	Konferencia FAO	24,-
2624	Konfer. o výchove	30,-
2625-32	Zlaté predmety	180,-
2633-39	Umenie	200,-

■ Námetové série ★ ★

<u>Argentína</u>	
Ryby 1970 (2)	20,-
<u>Austrália</u>	
Vtáky 1978,1979,1980 (22)	300,-
<u>Austrália Antarctic Territory</u>	
Krajinky 1984,1986-87 (16)	235,-
<u>Bolívia</u>	
Papagáje 1981 (8)	350,-
<u>Čiskej</u>	
Vtáky 1981,1984,1986-90 (22)	300,-
<u>Cocos Island</u>	
Ryby 1979,1980 (17)	260,-
Motýle 1982,1983 (16)	350,-
<u>Ecuador</u>	
Vtáky 1958 (4)	100,-
<u>Izrael</u>	
Flóra 1970 (3)	65,-
<u>Nicaragua</u>	
Vtáky 1981 (7)	130,-

Rwanda

Vtáky 1979 (8)	160,-
<u>Rep. Gabonaise</u>	
Plody (PORTO) 1962 (12)	115,-

Samoa i Sisifo

Mušle 1978,1979,1980 (18)	430,-
<u>St.Vincent</u>	
Ryby 1975 (19)	800,-
<u>Šoiperia</u>	
Plody 1972 (7)	60,-
Kvety 1974 (7)	60,-
<u>Seychelles</u>	
Ryby 1980 (3)	75,-
<u>SWA</u>	
Veľryby 1980 (6)	180,-
<u>Swaziland</u>	
Motýle 1987 (13)	500,-

Turks & Caicos

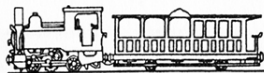
Ryby 1981 (8)	700,-
<u>Tuvalu</u>	
Ryby 1979 (19)	350,-
<u>Vietnam</u>	
Ryby 1984 (7)	100,-
<u>Zambia</u>	
Vtáky 1990 (8)	100,-

■ Námetové série ©

<u>Afganistan</u>	
Fauna 1984 (7)	50,-
<u>Ajman</u>	
Fauna 1972 (8/PL)	25,-
Ryby 1972 (8/PL)	25,-
Motýle (25/PL)	30,-
Motýle - nekompletné (17)	38,-
<u>Azerbajdžan</u>	
Mačkovité šelmy 1994 (5+H)	
Korytnačky 1995 (5+H)	25,-
Morské medúzy 1995 (5+H)	25,-
<u>Belize</u>	
Fauna korál.útesov 1982 (6)	23,-
<u>Benin</u>	
Mačky 1995 (5+H)	30,-

Motýle 1996 (6+H)	25,-
<u>Burkina Faso</u>	
Motorky 1985 (6)	15,-
<u>Cambodge</u>	
Psy 1990 (7+H)	30,-
<u>Centrafricaine</u>	
OH Los Angeles/Jazdectvo	12,-
<u>Cuba</u>	
Krabý 1969 (7)	30,-
Ryby 1965 (8)	21,-
Fauna 1995 (6)	18,-
Filmové osobnosti 1995 (9)	20,-
<u>Grenada</u>	
Výročia: Lindberg/Zeppelin (7)	15,-
<u>Guinee</u>	
Hmyz 1973 (6/PL)	38,-
<u>Haute Volta</u>	
ZOH Innsbruck 1976 (5)	10,-
<u>Islamique de Mauritanie</u>	
OH Moskva '80 (4)	8,-
MS Mexico '86 (5)	12,-

Vykupujeme modely
elektrických vláčikov
typu *N, TT a HO*

ALBUM

Lazaretská 11
811 08 Bratislava
tel.: 07 / 367 411

<u>Kampučea</u>	
Plazy 1983 (6)	15,-
Vrtulníky 1987 (6)	15,-
Vtáky 1983 (5)	15,-
Ryby 1983 (7)	15,-
Vtáky 1985 (6)	18,-
Papagáje 1989 (7+H)	30,-
<u>Kirgizstan</u>	
Kone 1995 (7+H)	25,-
<u>Korea</u>	
J. Kepler (H)	15,-
Hríby 1987 (H)	10,-
Opice (3+H)	20,-
Herbera Hybrida 1989 (H)	10,-
Domáca fauna 1990 (TL 5x2)	20,-
Morská fauna 1990 (TL 5x2)	20,-
Kone 1991 (5)	15,-
<u>Laos</u>	
Fauna 1986 (6)	19,-
Ryby 1987 (6)	18,-
<u>Liberia</u>	
Motýle (6+H)	30,-
<u>Maďarsko</u>	
Ryby 1987 (6)	12,-

<u>Mongolia</u>	
ZOH Innsbruck '64 (H)	20,-
Motýle 1977 (7)	22,-
Ďatle 1987 (7)	30,-
Pravek 1990 (7)	30,-
<u>Nicaragua</u>	
ZOH Sarajevo 1984 (7)	27,-
OH Los Angeles 1984 (7)	45,-
<u>Oman</u>	
Vtáky 1972 (8+H)	30,-
<u>Paraguay</u>	
Vtáky 1984 (7)	25,-
<u>Philippines</u>	
Vlaky 1972 (6)	12,-
<u>Poľsko</u>	
Rybolov 1987 (6)	10,-
Automobily 1987 (4)	8,-
<u>Rakúsko</u>	
Fauna (4)	40,-
<u>Republika Togo</u>	
Desať prikázání 1982 (9)	18,-
<u>Republika de Guinee</u>	
Spevavé vtáčstvo 1995 (5+H)	25,-
Fauna 1995 (5+H)	25,-
OH Atlanta '96 (5+H)	25,-
Ryby (12)	48,-
<u>Quinè Bissau</u>	
Lokomotívy 1984 (6)	15,-
Vtáky 1985 (3)	9,-
<u>Quinè Ecuatorial</u>	
Fauna 1974 (PL-15)	30,-
Opice 1974 (PL-16)	30,-
Motýle 1976 (PL-8)	30,-
Hlodavce 1977 (PL-8)	30,-
Vtáky 1977 (PL-8)	30,-
<u>Sahara</u>	
Antilopy 1994 (5+H)	25,-
Psy 1995 (5+H)	25,-
Ryby 1995 (6)	15,-
<u>Senegal</u>	
Vtáky 1969 (3)	260,-
<u>Shoiperia</u>	
ZOH Grenoble 1968 (6+H)	55,-

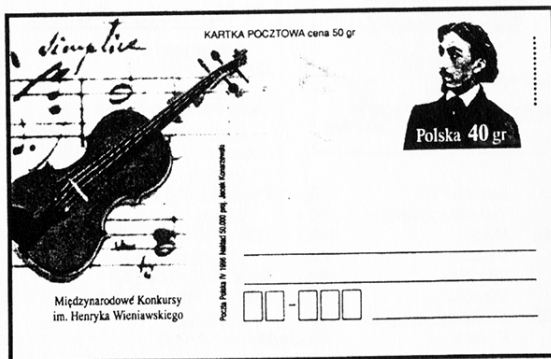
<u>Tanzania</u>	
Ryby 1993 (7+H)	15,-
Fauna 1993 (6+H)	25,-
<u>Tchad</u>	
Fauna 1979 (6)	60,-
<u>Togolaise</u>	
Futbal-Majstrovstvá sveta	
Argentina '78 (6)	12,-
<u>Yemen</u>	
Fauna 1969 (8)	22,-
Vtáky 1969 (8)	22,-
<u>Vietnam</u>	
Vodné vtáky 1983 (8)	110,-
Pravek 1991 (6/PL)	25,-
<u>Zaire</u>	
Ryby 1980 (8)	30,-

Oznam: Objednávky publikácie dr. S. Šabláturu: *Falošné Hradčany* môžeme vybaviť iba bez čiernotlače. Cena publikácie 135,- Sk.

**UPOZORNENIE
ABONENTOM
NOVINIEK**

Firma ALBUM upozorňuje ctených zákazníkov, že od 1. 1. 1997 nebude prevádzať abonentúru nových slovenských poštových známok, celín a ostatného filatelistického materiálu. Zálohy budú účtované v poslednom štvrťroku, najneskôršie do 31.1.1997.

Prosíme doterajších abonentov, aby si abonentúru zabezpečili v niektorom z klubu filatelistov, prípadne priamo v FOPIF-e Bratislava.

Polský poštový listok vydaný k Medzinárodnej hudobnej súťaži Henryka Wieniawského

ZBERATEL'96

18-22)

26-29)

NOVÉ POŠTOVÉ ZNÁMKY

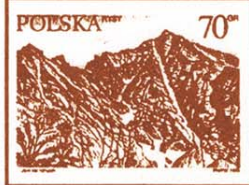
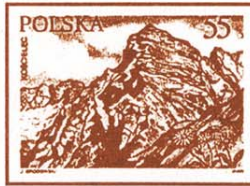
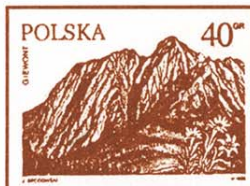

16-17)

30-35)

21)

ZBERATEL'96

44)

**NOVÉ POŠTOVÉ
ZNÁMKY**

36-41)

42-43)

